

JAAERVERSLAG 2020

EGTS Euregio Maas-Rijn

Gospertstraße 42
B-4700 Eupen

☎ Tel.: +32 (0)87 789 639
☎ Fax: +32 (0)87 789 633

✉ info@euregio-mr.eu

IMPRESSUM

Uitgever

EGTS Euregio Maas-Rijn
Michael Dejozé (Directeur)
Gospertstr. 42
B-4700 Eupen

Redactie en aanpassingen

Team van het EGTS Euregio Maas-Rijn
Communicatiemedewerker
Tamara Koenen

Layout

Debie Graphic Design SPRL
Quai de la Batte, 32
B-4000 Lüttich

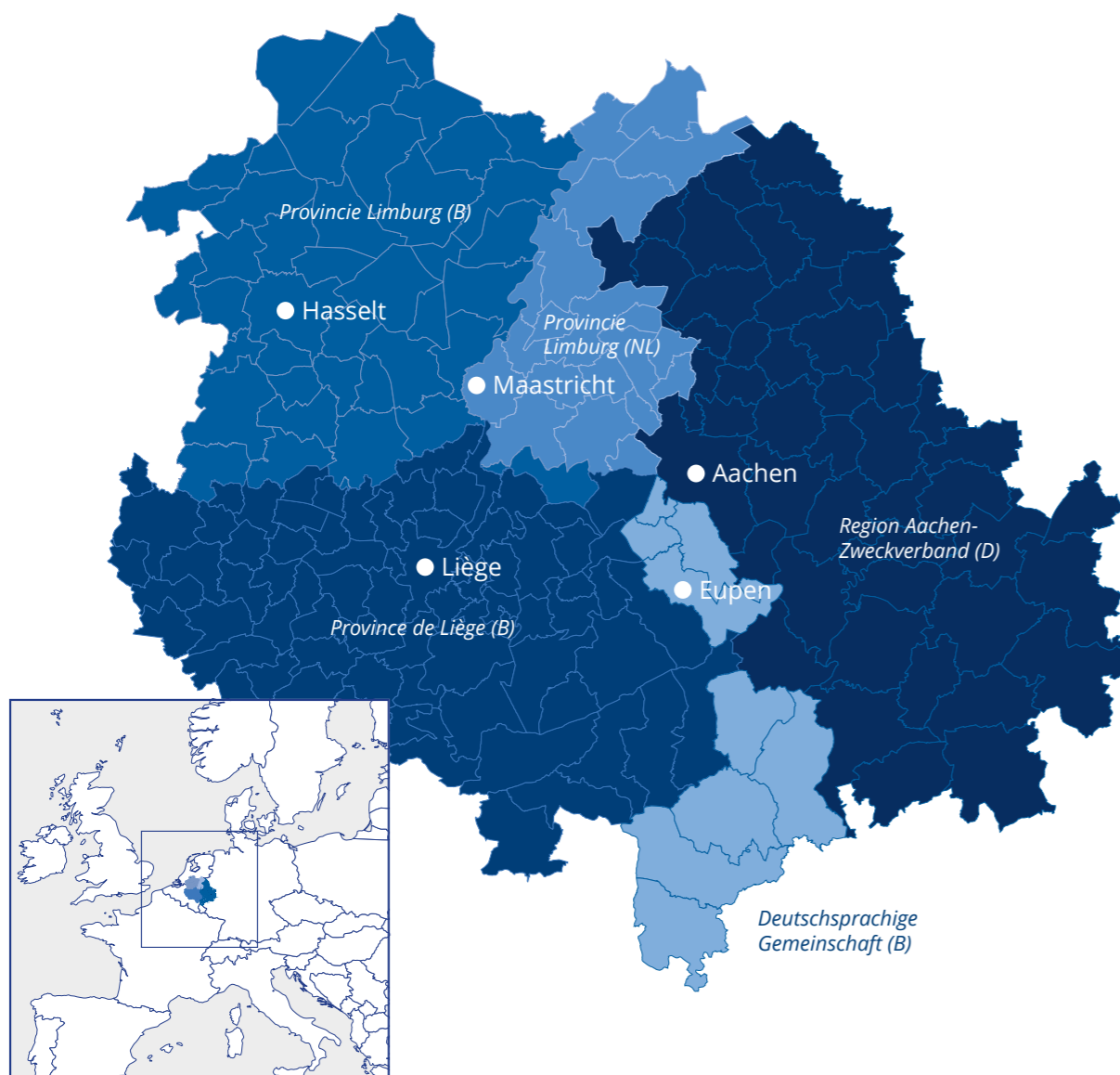
Druk

Imprimerie Aldenhoff
Rue des Écoles, 36
4851 Gemmenich

— Inhoud

0. Voorwoord	5
1. Inleiding	6
2. De EGTS Euregio Maas-Rijn en de coronapandemie	8
2.1. Wat betekende het coronavirus voor de thema's van de EGTS?	12
2.2. Taken van de EGTS tijdens de coronapandemie	13
2.2.1. Belangenbehartiging van de burgers	9
2.2.2. Grensoverschrijdende ondersteuning van de crisiseenheden	9
2.2.3. Communicatiewerkzaamheden van de EMR tijdens de crisis	10
2.3. Euregionale structuren bieden het crisismanagement meerwaarde	13
2.4. Interreg COVID-19-project: PandEMRIC	13
2.5. Grensoverschrijdende coronawerkzaamheden van de EMR geprezen door de EU	13
3. De themagebieden van de EGTS	10
3.1. Nieuwe personeelsstructuur	12
3.2. Verschillende themagebieden	13
3.2.1. Economie en innovatie	19
3.2.2. Arbeidsmarkt	20
3.2.3. Opleiding en onderwijs	21
3.2.4. Cultuur	22
3.2.5. Toerisme	22
3.2.6. Gezondheid	23
3.2.7. Mobiliteit	24
3.2.8. Veiligheid	24
3.2.9. Duurzame ontwikkeling – het Drielandenpark	25
3.3. EGTS 2.0	26
3.4. Communicatie	26
3.5. Financieel verslag 2020	27
3.6. EMR2030-strategie	28
3.7. EMR-projecten	28
3.7.1. People to People	30
3.7.2. youRegion	31
3.7.3. Crossquality	31
3.8. Top Events	28

0 — Voorwoord

Het jaar 2020 zal wel elke aardbewoner op de ene of andere manier diep geraakt hebben. De wereldeconomie stond stil en onze gezondheidssystemen werden zwaar op de proef gesteld.

De Europese groepering voor territoriale samenwerking Euregio Maas-Rijn (EGTS EMR) en haar vele partners hebben tijdens dit crisisjaar echter bewezen dat opnieuw grenzen optrekken geen oplossing voor een pandemie is. Het tegendeel daarvan, namelijk een grensoverschrijdende samenwerking, helpt wel.

Zo heeft de EGTS EMR op veel verschillende plaatsen praktische hulp verleend, bemiddeld en vooral geïnformeerd. In dit verslag kunt u over veel van die concrete hulpacties lezen. Daarom wil ik hier slechts twee opdrachten in het bijzonder onder de aandacht brengen: de ondersteuning van de crisiseenheden van de Euregio en de oplossing van grensproblemen.

Dankzij haar al decennialang bestaande netwerk kon de EGTS EMR de informatiestroom van de verschillende crisiseenheden doen samenvloeien en doorsturen naar hogere instanties en/of andere crisiseenheden. Een concreet voorbeeld hiervan is het verzamelen van grensproblemen, die geregeld werden doorgezonden naar de Cross-Border Task Force Corona.

Het volstond echter niet om deze grensproblemen op te sommen, ze moesten ook opgelost worden. Want in deze crisis is de EGTS EMR trouw gebleven aan haar eerste en belangrijkste taak, nl. het grensoverschrijdende dagelijks leven van de inwoners van de Euregio Maas-Rijn te vergemakkelijken.

Het meest opvallende voorbeeld hiervan is de online tool 'Crossing Borders', die de mensen helpt op een eenvoudige en snelle manier te ontdekken of en in welk verband ze de grens over mogen.

Zelfs al werd het jaar 2020 getekend door het coronavirus, toch heeft dit de werkzaamheden van de EGTS EMR niet volledig in beslag genomen. Ook in 2020 heeft de EGTS doorgewerkt aan haar doelstellingen en projecten: er werden drie projecten ingediend bij elk van de financieringsprogramma's LIFE en INTERREG, er werd doorgewerkt aan een EGTS 2.0 en de communicatie werd gereorganiseerd.

Hierbij wil ik het hele team van de EGTS danken voor de in het voorbije jaar geleverde prestaties.

Ik zou ook onze partners, en in het bijzonder alle partnerregio's van de Euregio Maas-Rijn, willen bedanken, want hun steun maakt het verschil.

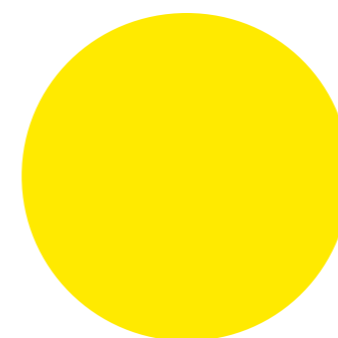
Luc Gillard
Voorzitter van de EGTS Euregio Maas-Rijn

— Inleiding

2020 betekende voor de hele wereld een breuk met het leven dat we gewoon waren. Het virus heeft landen doen stilvallen en ons, mensen, gedwongen om ons in korte tijd op een nieuwe manier van leven en werken in te stellen.

In onze grensregio heeft de pandemie de grensoverschrijdende samenwerking binnen de Euregio Maas-Rijn (EMR) zwaar op de proef gesteld. Zo bracht ze successen, maar ook lacunes aan het licht.

Aangezien het werk van de EMR in de loop van 2020 tweeledig was, hebben we ook dit jaarverslag in twee delen opgemaakt. Het eerste deel bevat een overzicht van de taken en activiteiten van de EMR tijdens de pandemie. In het tweede deel worden de activiteiten in het kader van de opdracht van de EMR beschreven.

2. De EGTS Euregio Maas-Rijn en de coronapandemie

2.1.

— Wat betekende het coronavirus voor de thema's van de EGTS?

THEMA'S Arbeidsmarkt

De grensoverschrijdende arbeidsmarkt in de Euregio Maas-Rijn was altijd al een complex thema. Hier treffen niet alleen vijf regio's uit drie EU-lidstaten elkaar, elk met hun eigen instellingen en administratieve en juridische eigenheden. Door de ligging bij het drielandenpunt is de grensoverschrijdende mobiliteit niet alleen een verkeerskwestie, maar ook een economische noodzaak, wat zowel werknemers als bedrijven in de regio dagelijks aan den lijve ondervinden.

Bij het begin van de COVID-19-pandemie werden oude zekerheden en jarenlange praktijken van grensoverschrijdende samenwerking op de arbeidsmarkt plots (noodgedwongen) in vraag gesteld. Net de grensregio's werden geconfronteerd met een groot aantal open en onopgeloste vragen in verband met de verschillende, voortdurend veranderende crisismaatregelen in de partnerregio's. De pandemie heeft de ondertussen zeer abstracte grenzen tussen onze partnerregio's bijna van dag op dag weer zichtbaar en voelbaar gemaakt. Inreisregelingen, coronabeperkingen, lockdowns en thuiswerken hadden (en hebben nog altijd) onmiddellijk gevolgen voor het dagelijks werk van tienduizenden grensarbeiders. Hoe geraak ik op mijn werk in het buurland? Heeft thuiswerken gevolgen voor mijn belastingen? Hoe zit het met mijn sociale zekerheid? Heb ik of mijn bedrijf recht op bepaalde nationale hulpprogramma's? Vragen als deze stonden voor onze partners op het gebied van de arbeidsmarkt plots centraal. Maar ook de instellingen werden met deze onvoorziene uitdagingen geconfronteerd. Aanbod diensten moesten op korte termijn gedigitaliseerd worden, financieringsprogramma's en -activiteiten moesten worden aangepast aan de nieuwe omstandigheden en we moesten opnieuw nadenken en grensoverschrijdend onderhandelen over juridische aspecten, zoals bv. de gevolgen van het thuiswerken.

De activiteiten van de partners in de Euregio op het gebied van de arbeidsmarkt tonen in deze tijd eens te meer aan dat grensoverschrijdende samenwerking geen doel op zich is, maar essentieel voor het samenleven in onze Euregio en dat het een grote meerwaarde biedt aan de burgers en de economie in de Euregio.

Economie en innovatie

Matchmaking en innovatie in de strijd tegen corona

Zowel het nieuwe 'Digitale innovatieplatform (DIP)' (www.hyperegio-dip.eu/public/) als de al gevestigde tool «The Locator» (www.the-locator.eu) droegen bij tot de strijd tegen de coronapandemie: in het kader van het PandEMRIC-project konden ondernemingen melden dat ze (voor een deel) over test- en beschermingsmiddelen beschikten of aan een innovatief concept werkten dat verkrijgend kon zijn voor de bestaande waardecreatieketens en waarvoor ze op zoek waren naar wetenschappelijke en onderzoeksinstellingen of zakelijke partners om mee samen te werken.

Maar het thema 'economie en innovatie' heeft, zoals andere thema's van de EMR, ook onder de pandemie geleden: vele ondernemingen, vooral maar niet uitsluitend in de horeca, moesten sluiten en hun personeel in tijdelijke werkloosheid sturen.

Vele bedrijven in de EMR werken ook grensoverschrijdend. Zo woont de eigenaar van een bedrijf misschien in Nederland, maar staat het productiegebouw in Duitsland. Waar moet die ondernemer nu financiële hulp aanvragen? En hoe wordt zijn personeel dan belast, want velen onder hen zijn grenspendelaars? In verband met de coronapandemie hebben ook veel zelfstandigen financiële problemen gekregen. Om hen te helpen heeft de Nederlandse regering TOZO (Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers) ingevoerd. De TOZO-regeling bestaat uit twee delen: een uitkering voor het bedrijf en een inkomensondersteunende maatregel. Maar wie heeft nu recht op die uitkeringen? Jammer genoeg behoren de grensoverschrijdende zelfstandigen niet tot de begunstigden.

Voor al deze vragen was er een aanspreekpunt in de Euregio Maas-Rijn: de GrensInfoPunten.

Opleiding en onderwijs

De pandemie heeft ook het schoolleven in de Euregio door elkaar geschud. Naast circa 36.000 grenspendelaars zijn er ook scholieren en studenten die geregeld de grens oversteken om in een ander deel van de Euregio les te volgen.

Dat betekende voor de 'grensscholieren' en 'grensstudenten' dat zij niet eens naar hun school of hogeschool mochten gaan wanneer er fysiek lesgegeven werd.

Dat veranderde definitief toen de scholieren en studenten werden opgenomen bij de uitzonderingen voor het dagelijkse grensverkeer. Desondanks moesten de scholieren en studenten enkele administratieve hindernissen overwinnen om te kunnen deelnemen aan hun lessen: ze moesten altijd een attest van de school kunnen tonen en ook leerlingen en studenten in het grensverkeer moesten zich gedurende een bepaalde periode tweemaal per week laten testen.

Daarnaast hebben alle leerlingen en studenten van de EMR kennisgemaakt met thuisonderwijs, met wisselend succes. Alle leerkrachten van de Euregio moesten hun hele lesprogramma van vandaag op morgen aanpassen aan digitaal onderwijs. Dat ging meestal gepaard met enkele hindernissen en vroeg veel geduld.

Niet in de laatste plaats als gevolg van het door corona gestimuleerde digitale momentum werd het project EMRLingua 2020 op poten gezet en in november ingediend bij INTERREG Euregio Maas-Rijn (zie ook punt 3.2.3. Thema opleiding en onderwijs).

Cultuur

Het thema cultuur is in de Euregio Maas-Rijn meestal heel kleurrijk en divers. Maar de pandemie stak daar een stokje voor. Een sector die in gewone omstandigheden al altijd moet vechten om te overleven, had het in 2020 meer dan ooit hard te verduren: concerten, theatervoorstellingen, evenementen enz. moesten allemaal worden afgezegd of uitgesteld zonder dat iemand precies wist wanneer alles weer zou doorgaan ...

Meestal vinden engagementen op basis van verschillende juridische statuten zowel in één land als in verschillende landen plaats. Daarnaast voeren muzikanten, auteurs, acteurs, designers enz. hun activiteiten steeds vaker uit als zelfstandige of op projectbasis. Daardoor krijgen zij in grensregio's nog moeilijker toegang tot sociale uitkeringen als pensioenen of werkloosheidsuitkeringen, maar ook tot subsidies.

Dat was de situatie vóór COVID-19!

De gezondheids crisis heeft deze situatie nog eens aangescherpt. De financiële steun voor kunstenaars in de COVID-periode is meestal onvoldoende en wordt bijna altijd pas verleend wanneer zij in het desbetreffende land een officieel statuut hebben en vaak alleen wanneer ze onkosten kunnen bewijzen.

Kunstenaars die gedeeltelijk over de grens in de Euregio werken, kunnen de steun niet van het ene land naar het andere overdragen. Zij zouden in elk land waar ze werken alle procedures opnieuw moeten doorlopen. Maar de criteria voor het verkrijgen van steun en het kunstenaarsstatuut zijn niet hetzelfde in de verschillende lidstaten. Een verschillend statuut van een kunstenaar wordt ook niet door een andere lidstaat erkend, waardoor kunstenaars veel moeilijker toegang krijgen tot steunmaatregelen in de verschillende landen en regio's. Zo vallen de grensoverschrijdende creatieve professionals tussen de mazen van het net van de systemen.

De gesloten grenzen verstikken de grensoverschrijdende creatieve wereld. De grensoverschrijdende projecten moesten stilgelegd worden, de opdrachten (vooral voor alles wat met evenementen samenhang) bleven uit en de kosten schoten de hoogte in. De plannings moesten immers voortdurend opnieuw worden aangepast, ze moesten overschakelen op digitale activiteiten en er was geen snel geld voor de zwaarst getroffen kunstenaars. De frustratie bij de grensoverschrijdende creatieve zelfstandigen is enorm en het gevaar bestaat dat grensoverschrijdende cultuurprojecten het einde van de crisis niet overleven.

De EMR zal de relaties in de cultuursector de komende jaren (opnieuw) moeten uitbouwen. Want ook al liep de samenwerking vóór corona ook onder ongunstige omstandigheden goed, nu oogt het beeld van de euregionale samenwerking veeleer somber in plaats van vrolijk.

Toerisme

De EMR wil de actoren rond de tafel brengen, nadenken over de toekomst van het toerisme in een euregionaal kader, ervaringen uitwisselen over wat werkt en wat niet en samenwerken aan de ontwikkeling van een duurzaam toerisme in alle onderdelen van de Euregio. Jammer genoeg heeft de coronacrisis onze ambities voor dit jaar gefnuikt.

Zoals vele andere takken van de economie werd ook het toerisme in 2020 bijzonder zwaar getroffen. Niet alleen moesten de dienstverleners in deze sector de deuren sluiten (hotels en pensions, hotels en restaurants, culturele instellingen, musea, recreatieparken enz.), door de vele lockdowns en de beperkte mobiliteit van de mensen konden de activiteiten die verband hielden met toerisme onmogelijk worden voortgezet. Dat de heropeningen en sluitingen elkaar opvolgden, heeft een normale heropstart van de activiteiten niet bepaald gemakkelijker gemaakt.

Naast de reisproblemen aan de grenzen en de talrijke veranderingen in de beperkingen op activiteiten (tests, contactbeperkingen enz.) hebben de verschillende maatregelen in de afzonderlijke regio's van onze Euregio ervoor gezorgd dat de actoren van de toeristische sector veel geduld, flexibiliteit en fantasie moesten opbrengen. We stellen nochtans vast dat door de diverse beperkingen en angsten als gevolg van de pandemie de toeristen hun houding en hun beslissingen enigszins hebben aangepast, waardoor zij meer voor lokaal toerisme zijn gaan kiezen.

In de zomer van 2020 groeide de belangstelling voor een meer lokaal toerisme, die we moeten benutten en bestendigen.

Mobiliteit

Door de moeilijke omstandigheden in het openbaar stads- en streekvervoer enerzijds en aan de grensovergangen anderzijds, was een nauw overleg over dit

thema bijzonder belangrijk. In de eerste fase was dat door de sluiting van de grenzen heel moeilijk, doordat niet meer de gebruikelijke routes werden gereden en de gebruikelijke passagiers niet meer konden worden vervoerd. Tegelijkertijd was het absoluut noodzakelijk de mobiliteit in stand te houden, vooral voor het vlegend personeel.

Bovendien golden er tijdelijk aan de verschillende kanten van de grens andere voorschriften voor het maximale aantal passagiers. Dat veroorzaakte enorme problemen aan de grens. De EMR moest dan afspraken maken met de vervoersmaatschappijen en ministeries om dit eenvormig te maken.

Een voorbeeld daarvan is lijn 14 tussen Aken en Eupen. Op de bus die van Aken kwam, zaten de 25 in Duitsland toegelaten passagiers, terwijl op Belgische bodem maar 12 passagiers toegelaten waren. Tegelijkertijd was het voor buschauffeurs en passagiers nauwelijks duidelijk wanneer, waar en hoeveel passagiers op de bus toegelaten waren. Daardoor moest het aantal bussen verhoogd worden om zo het school- en werkverkeer met het maximaal toegelaten aantal passagiers aan beide kanten van de grens te waarborgen. De meerwaarde van bestaande netwerken en partnerschappen, in het bijzonder die van de EGTS en de euregionale coördinatielocatie van de Aachener Verkehrsverbund, werd hier al gauw duidelijk.

Parallel met de aanpassing aan de COVID-situatie moesten talrijke activiteiten van de projecten opgeschort of uitgesteld worden, aangezien men de grensoverschrijdende mobiliteit tijdens de crisis niet wilde stimuleren met ticketing- en tarifieringsprojecten.

Tot slot willen we vermelden dat de vermindering van het aantal passagiers voor de actoren enorme financiële problemen heeft meegebracht, zodat veel tijd naar fondsenwerving is gegaan.

Veiligheid

Het thema veiligheid omvat naast de strijd tegen de criminaliteit ook het onderdeel crisismanagement en reddingsdiensten. Om deze reden wordt het werk van het EPICCC (Euregional Police Information and Cooperation Center) en EMRIC (Euregio Maas-Rijn Incidentbestrijding en Crisisbeheersing) voorgesteld in hoofdstuk 2.3. Euregionale structuren bieden het crisismanagement meerwaarde.

De projecten EMR-EYES en EURIEC hebben hun werk tijdens de crisis digitaal voortgezet. Het omgaan met vertrouwelijke gegevens is zoals gewoonlijk een uitdaging in een grensoverschrijdende context, wat nog versterkt werd door het weinig beveiligde thuiswerken. Niettemin konden de beide projecten doorwerken aan juridische instrumenten en andere producten. Terwijl het EURIEC de casuïstiek verder moest uitwerken, kon het zich ook bezighouden met de toekomstplanning, de organen en de informatie-uitwisseling in het algemeen. Bij EMR-EYES kwamen er de studies bij over grenseffecten, evenals workshops over onderwerpen als radicalisering. Zo kon de tijd nog doeltreffend besteed worden, ondanks de moeilijke omstandigheden.

Het BES (Bureau voor Euregionale Strafrechtelijke samenwerking) heeft zich in deze periode toegelegd op de uitvoering van projecten (bv. 'BES Practice 3') en het plannen van bijscholing over o.a. het Europees onderzoeksbevel (EOB) of het Europese aanhoudingsbevel.

DE FONDSEN VAN DE EMR

People to People

In de context van Interreg EMR People to People (PtoP) stond de eerste helft van 2020 helemaal in het teken van de vierde oproep voor een microproject. In de tweede helft van het jaar overheerste de coronapandemie.

Dat betekende dat wij voor alle Interreg-projecten, dus ook voor het raamproject PtoP, verlengingen moesten aanvragen, aangezien door corona vele activiteiten uitgesteld of zelfs afgezegd werden. Onder punt 3.7.1. EMR Projecten – People to People leest u hier meer over.

Grensoverschrijdende schooluitwisselingen en -bezoeken

De impact van de pandemie op dit financieringsfonds ligt voor de hand: door de diverse lockdowns werden ook scholen tijdelijk gesloten of ze moesten overschakelen op hybride onderwijs/thuisonderwijs. Geplande uitstappen werden geannuleerd of uitgesteld. Bovendien werden grensoverschrijdende schoolreizen onmogelijk door de gesloten grenzen of, wanneer zij werden heropend, onaantrekkelijk voor scholen vanwege de vele vereisten.

Het EMR-bureau heeft zich tot alle scholen gericht om naar een eenvoudige en niet-bureaucratische oplossing voor het beheer van de subsidies te zoeken. Meestal mochten de scholen de subsidie behouden om de uitstap later zonder financiële problemen in te halen.

Vanaf half maart 2020 kreeg de EMR geen nieuwe aanvragen meer.

Kleine euregionale projecten

De projecten van dit financieringsfonds werden bijna allemaal uitgesteld. Aangezien ook vooral culturele projecten gebruikmaken van dit fonds, mochten de projecten alle subsidies behouden, ofwel om de verenigingen te ondersteunen, ofwel omdat de activiteiten misschien op een later tijdstip zouden plaatsvinden en zo al gemaakte kosten konden worden gedekt. Enkele onderen hebben hun aanvraag ingetrokken om deze later opnieuw in te dienen.

In tegenstelling tot het fonds voor grensoverschrijdende schooluitwisselingen en -bezoeken ontving het EMR-bureau hiervoor nog 6 aanvragen, ondanks de crisis.

— Taken van de EGTS tijdens de coronapandemie

TAKEN VAN DE EGTS TIJDENS DE CORONACRISIS

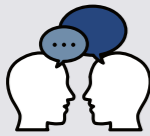
1 ANTWOORDEN OP VRAGEN VAN BURGERS

Het bureau antwoordt op vragen die het direct, via zijn partnerregio's of de GrensInfoPunten gekregen heeft.

2 BEHEREN VAN PROBLEMEN AAN DE GREN

Deze zijn gekoppeld aan de verschillende geldige maatregelen: verzoek om uitzonderingen voor grensbewoners ('essentiële redenen' in België) en het opzetten van certificerings- en communicatiesystemen voor grenscontroles.

3 DE AUTORITEITEN REGELMATIG INFORMEREN

Over de situatie aan de grens (bijvoorbeeld briefing van de Cross-Border Task Force Corona). We voegen een vergelijkend overzicht van de genomen maatregelen in België, Duitsland en Nederland toe aan onze rapporten (overzicht door EMRIC en de GrensInfoPunten).

4 LOBBYEN BIJ DE BEVOEGDE AUTORITEITEN

Om de door de CIP's vastgestelde problemen van grensarbeiders op te lossen en lobbyen voor de heropening van de grenzen.

5 DE CRISISCENTRA EN PARTNERREGIO'S ONDERSTEUNEN

Door het ontwikkelen van grensoverschrijdende partnerschappen. Bv.: Aankoop van PCR-tests en laboratoriumcapaciteit voor België in Duitsland, steun bij de aankoop van medisch materiaal die in het ene land ontbreekt, maar in het andere land in voldoende hoeveelheden beschikbaar is, enz.

TAKEN VAN DE STRUCTUREN IN DE EMR TIJDENS DE CORONACRISIS

1 EMRIC

Het Euregionale Crisiscentrum, is de schakel tussen alle EMR-crisiscentra en geeft informatie over de situatie en de maatregelen in het buurland. De structuur beheert ook het aantal beschikbare bedden op de intensive care in de EMR en coördineert, indien nodig, het vervoer van patiënten die ernstig getroffen zijn door het coronavirus van het ene naar het andere Euregionale ziekenhuis.

2 GRENSINFOPUNTEN

De GrensInfoPunten in Aken - Eurode en Maastricht helpen grensarbeiders bij het vinden van antwoorden op vragen als loonsubsidies, belastingen of gewoonweg bij het achterhalen van de "essentiële redenen" om de grens over te steken. De vragen en antwoorden worden regelmatig bijgewerkt en zijn in drie talen beschikbaar op grensinfo.eu. Zij werden dan ook aan de bevoegde autoriteiten doorgegeven.

3 UNIVERSITY OF MAASTRICHT: ITEM

Het ITEM (Institute for Transnational and Euregional Cross Border Cooperation and Mobility) helpt de GrensInfoPunten op juridisch vlak bij hun gematigdheidswerk tussen de burgers en de verschillende nationale instanties, die de vragen en behoeften van de burgers kunnen beantwoorden.

4 NEBEDEAGPOL EN EPICC

De oplossingen voor de problemen in het grensgebied die door het EMR-bureau (zie pagina 1) zijn aangedragen, zijn via NeBeDeAgPol overgedragen aan alle EMR-politiediensten. EPICC geeft informatie door over verdachte personen die bij grenscontroles worden gezien. Dit zorgt voor continuïteit in de achtervolging van criminelen, zelfs in tijden van crisis.

ENKELE CIJFERS

MEER DAN
36.000

PENDELAARS IN TOTAAL IN DE EMR

DAARVAN WERKEN MEER DAN

5.000

IN DE GENEESKUNDE SECTOR

BELANGENBEHARTIGING VAN DE BURGERS

Sinds het begin van de crisis spannen de lidstaten zich in om de mobiliteit van de mensen te regelen en daarbij schenken ze bijzondere aandacht aan de grenzen. Ze proberen de mobiliteit tot een minimum te beperken en daarbij toch rekening te houden met de dagelijkse realiteit van de inwoners.

Blijkbaar beseft men niet hoever de grensoverschrijdende integratie wel ging, want ontelbare individuele situaties werden (soms) over het hoofd gezien: inwoners die familieleden of dieren aan de andere kant van de grens moesten verzorgen, die soms naar een bank moesten gaan die aan de andere kant van de grens lag, pleegkinderen/co-ouderschap, enz. Deze gevallen moesten onder de aandacht van de beleidsmakers gebracht worden, zodat zij uitzonderingsregels konden bedenken.

Voor deze taak heeft de EGTS EMR zich vanaf het begin van de crisis ingezet. Dat bracht talrijke praktische moeilijkheden mee: hoe bewijs je een grensoverschrijdend partnerschap bij een politiecontrole? Wat als de controlerende politieagent de taal niet verstaat? Hoe geraak ik over de grens als er niet genoeg bussen zijn door de beperking van het aantal passagiers? Voor al deze situaties heeft de EGTS, wanneer dat ook maar enigszins mogelijk was, samen met haar partners pragmatische oplossingen uitgewerkt en de belangen van de burgers op het hoogste niveau behartigd.

Daarnaast hebben talrijke inwoners zich met relevante grensproblemen tot de GrensInfoPunten gewend. Daar werden de problemen geïnventariseerd en in afspraak met de euregio's langs de Duits-Nederlandse grens voorgelegd aan de nationale beleidsmakers.

GRENDOVERSCHRIJDENDE ONDERSTEUNING VAN DE CRISISEENHEDEN

De samenwerking van de crisiseenheden is de kernopdracht van EMRIC. Daar werden onmiddellijk bij het begin van de crisis gesprekken opgestart. De beslissingen werden echter op nationaal niveau genomen en maatregelen als het sluiten van grenzen stelden de crisiseenheden voor grote uitdagingen.

Plots moesten personeelsleden die ter beschikking werden gesteld voor crisismanagement zich bezighouden met grensbeheer. Daarnaast kregen vele administraties taken die met crisismanagement te maken hadden, zoals het aankopen van beschermingsmateriaal voor onderwijsinstellingen enz.

De EGTS kreeg dus een dubbele opdracht: enerzijds moest zij de communicatie van de crisiseenheden en hun actoren (zoals gezondheidsdiensten, politiediensten enz.) met de nationale overheden garanderen (en andersom). Dat gebeurde via het advies van de Cross-Border Task-Force Corona tussen Noordrijn-Westfalen, Nederland en België en in rechtstreekse gesprekken met de politieke vertegenwoordigers.

Anderzijds hielp de EMR steeds bij knelpunten, zoals bijvoorbeeld bij het aankopen van persoonlijke beschermingsmiddelen die in eigen land niet meer te vinden waren, of het grensoverschrijdende gebruik van laboratoriumcapaciteit voor de analyse van PCR-tests, ondersteuning met IC-bedden en nog veel meer.

Deze dagelijkse gesprekken tussen crisiseenheden en het beleid onderstreepten hoe belangrijk het is dat men elkaar kent en vertrouwt. Daardoor werden vele problemen al vroeg opgemerkt en verholpen. Tegelijkertijd konden de partners elkaar helpen en mensen ter beschikking stellen wanneer die het dringendst nodig waren.

COMMUNICATIEWERKZAAMHEDEN VAN DE EMR TIJDENS DE CRISIS

De coronapandemie in 2020 stond ook voorop in de communicatie van de EMR.

De EMR wilde de inwoners gemakkelijk te begrijpen informatie over de grenzen, het grensverkeer en, wat later, de verschillende maatregelen in de EMR-landen verstrekken. Ook was het de bedoeling dat de communicatie in 2020 het werk van de EMR en zijn Bestuur rond de pandemie promootte.

Dat laatste gebeurde hoofdzakelijk via de pers, het eerste eerder via de digitale kanalen.

'Digitaal zijn' was in 2020 een zegen. Het is dan ook geen verrassing dat onze online tool over het grensverkeer, het internetformulier 'Crossing borders', een succes geworden is en dat ook in 2021 blijft.

De online tool 'Crossing Borders'

Tijdens de tweede golf van begin oktober 2020, toen velen niet meer wisten of en wanneer ze nog de grenzen mochten oversteken, stelde de EMR een informatie-document in pdf-vorm op, en deelde dat op zijn Facebookpagina. In slechts drie dagen tijd tussen 1 en 3

oktober (op 1-10 ging de eerste versie online, op 3-10 de tweede) telden de twee berichten die de links naar de pdf-documenten bevatten samen ongeveer 30.000 organische (dus niet betaalde) weergaven! Uit deze cijfers kun je de behoefte van de EMR-inwoners aan informatie over het thema aflezen, die **op dat ogenblik ALLEEN de EMR kon geven**.

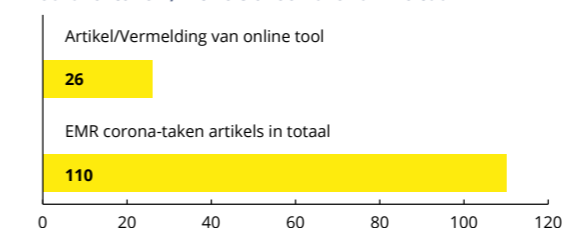
De pdf werd ook gedrukt en verspreid in openbare gebouwen en op websites, waardoor het bereik van de informatie nog toenam. Om te voorkomen dat de circulerende informatie zou verouderen, besloot de EMR de informatie digitaal te verwerken in een online tool. Zo konden ze de juistheid en de voortdurende actualiteit van de informatie waarborgen.

Een ander pluspunt van zulke digitale oplossing was dat de EMR-partners, openbare instellingen, winkelcentra enz. deze tool dankzij een iframe in hun eigen website konden integreren. Zo kon de informatie via veel verschillende kanalen worden verspreid

'Crossing Borders' in de pers

De resultaten van het persbereik van het internetformulier 'Crossing Borders' tonen de belangstelling van de pers voor deze tool.

Vergelijking van de persresultaten: Artikels over EMR corona-taken / Artikels alleen over online tool

Zoals u kunt zien, bestaat een **vierde** van de persartikels over het werk van de EGTS tijdens de pandemie alleen uit **artikels over of vermeldingen van de online tool**. Alles bij elkaar maken de artikels over/vermeldingen van 'Crossing Borders' een vierde uit van ons hele persbereik.

Andere statistieken over de online tool

De cijfers spreken voor zich: sinds de pagina op 3 november 2020 online gegaan is, hebben de gebruikers de tool al **281.000 maal gebruikt** (per 11 januari 2021). Bij de redactie van dit jaarverslag in augustus 2021 waren er al 723.000 weergaven. In dit cijfer is ook het **meermalige gebruik** inbegrepen, aangezien we ervan moeten uitgaan dat een persoon het formulier steeds gebruikt wanneer hij een andere vraag heeft.

Dankzij **een reclamespot** op de BRF-radio tussen 16-12-2020 en 31-12-2020 is dit cijfer in deze periode bij de Duitstalige gebruikers zichtbaar gestegen.

Aangezien partners van de EGTS EMR de tool in hun website konden integreren, valt het niet te verwonderen dat de **website van de GrensInfoPunten het eerste contactpunt met de tool** is. Onmiddellijk daarna volgt de **EMR-website** zelf, die de meeste kliks telt.

Andere communicatie tijdens de pandemie Facebook

Via het aantal abonnees en het bereik van een bericht kun je de interesse voor een onderwerp beoordelen: sinds het begin van de pandemie is het aantal abonnees van de Facebook-pagina van de EMR bijna verdubbeld en heeft het bereik van enkele informatieve berichten over het grensgebeuren meerdere duizenden organische weergaven bereikt.

Website

Vanaf maart 2020 werd de website van de EGTS EMR gebruikt als informatie- en downloadplatform over de gevolgen van de pandemie in onze grensregio.

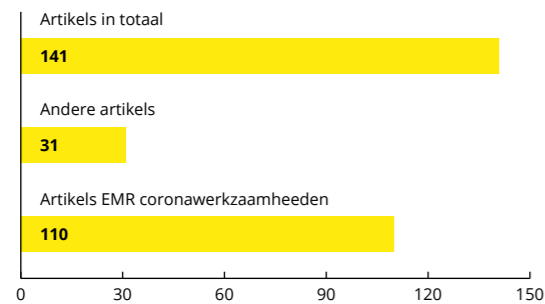
De mensen vonden daar niet alleen informatie over nationale en regionale maatregelen, websites en hotlines, maar ook de vignetten die in het voorjaar van 2020 voor grenspondelaars waren gecreëerd.

Ook later werden veranderingen en belangrijke informatie of documenten via de website verspreid.

Facebook diende, en dient nog altijd, als kanaal om snel informatie te verspreiden. Door de mogelijkheid om berichten te delen, verspreidt sommige informatie zich heel snel. Een passend voorbeeld hiervan was het bericht met het overzicht in verband met de grensovergangen van begin oktober 2020 (zie hierboven).

Pers

Vergelijking van de persresultaten: Artikelen over EMR coronawerkzaamheden / andere artikelen

Zoals u kunt zien, maakt het persbereik over onze coronawerkzaamheden meer dan 75% van de resultaten van ons hele persbereik uit.

De volgende persberichten over de coronacrisis werden naar de euronale pers gestuurd:

- Grensoverschrijdend schoolbezoek weer toegelaten: scholieren zijn een uitzondering in het grensverkeer
- Euregionale samenwerking tijdens de crisis (2)
- Opening van de Belgische grenzen en Openhouden van de Belgische grenzen
- Trinationale fiscale overeenkomst voor grenspendelaars die thuiswerken
- Het werk van EMRIC en PandEMRIC
- De tool 'Crossing Borders' gaat online
- Grensoverschrijdend crisismanagement.

In juni 2020 werd bovendien een persconferentie van de Arbeitsgruppe EU-DG (werkgroep van de EU en de Duitstalige Gemeenschap) gehouden.

Daarnaast kreeg de directeur aanvragen voor interviews van lokale radio- en televisiezenders.

Conclusie

De cijfers bewijzen het: de EMR heeft tijdens de pandemie in 2020 zijn taak als informatiemedium voor de bevolking en zijn partnerregio's vervuld.

Onze bekendheid is evenredig daarmee toegenomen, wat je ook kunt zien aan het aantal telefoonoproepen en e-mails naar ons bureau, dat ook in 2021 niet vermindert. De mensen en de pers weten nu tot wie ze zich kunnen richten met hun vragen over het grensverkeer en dergelijke.

Algemeen

Werkzaamheid/ EMR-activiteit

Half maart 2020

De landen van de EMR gaan voor het eerst in lockdown, het grensverkeer wordt beperkt.

Maart 2020

- Oprichting van de Cross-Border Task Force Corona.
- Start PandEMRIC.

23.03

Creatie van attesten voor essentiële sectoren: zij krijgen voorrang aan de grenzen en worden automatisch doorgelaten.

April 2020

In de hele EMR worden scholen gesloten; secundaire scholen en universiteiten schakelen over op thuisonderwijs. Thuiswerken wordt verplicht, tenzij je in een essentiële sector werkt.

April 2020

- Oliver Paasch en Pascal Arimont richten de Arbeitsgruppe EU-DG (werkgroep van de EU en de Duitstalige Gemeenschap) op.
- CRII+: EU-Verordening voor:
 - afwijking voor projecten
 - financiële hulp voor de strijd tegen corona.
- Verhoging van de frequentie en het aantal grensoverschrijdende bussen aan de grens tussen België en Duitsland als gevolg van corona.

Mei 2020

INTERREG EMR Covid Call.

21.05.

Persbericht over de resolutie van het bestuur van de EGTS EMR over het openen van de Belgische grenzen.

1.08.

Start COVID-19|euPrevent.

September 2020

De scholen kunnen weer opengaan / de verplichting tot thuiswerken in de bedrijven wordt een beetje versoepeld.

1.10.

Het grensverkeer wordt weer beperkt, de tweede lockdown begint.

→ er wordt een pdf opgesteld met een overzicht van de maatregelen aan de grens en deze wordt duizendmaal gedeeld

3.11.

Tool 'Crossing Borders' gaat online

November 2020

België gaat in een strenge lockdown. Ook in Nederland en Duitsland worden de maatregelen verscherpt.

4.11.

AEBR Cross Border School: de aandacht vestigen op de situatie van de culturele sector

6.11.

- Jaarlijkse algemene vergadering van de AEBR:
- De EMR wint de tweede plaats in de Sail of Papenburg Award
 - Presentatie over de grensoverschrijdende coronawerkzaamheden door Michael Dejozé
 - Oproep aan de EU voor vertegenwoordigers van de culturele sector

December 2020

Duitsland volgt België na met een tweede strenge lockdown. In de hele EMR mag Kerstmis slechts in kleine kring gevierd worden, het vuurwerk met Oudejaar is verboden.

15.01.2021

Interfractieworkshop van de EU onder leiding van Anne Sanders: Michael Dejozé geeft een presentatie over de coronawerkzaamheden van de EMR voor de EU.

Maart 2021

Voor grenspendelaars naar NRW is grensoverschrijdende vaccinatie mogelijk, overal in de EMR kunnen grenspendelaars uit de medische sector zich op het werk laten vaccineren.

— Euregionale structuren bieden het crisismanagement meerwaarde

EMRIC

De openbare diensten in de Euregio Maas-Rijn die bevoegd zijn voor rampen- en crisismanagement (inclusief de strijd tegen infectieziekten), brandbestrijding, dringende medische bijstand (inclusief de ziekenhuizen) werken al vele jaren samen binnen EMRIC.

EMRIC zorgt ervoor dat grensoverschrijdende samenwerking mogelijk is, want dat is helemaal niet vanzelfsprekend. In de drie landen zijn de systemen en de wetgeving zo verschillend dat er veel moet worden geregeld om met een ambulance of een brandweerwagen de grens te mogen oversteken. In een regio met veel grenzen zoals de Euregio Maas-Rijn is het vanzelfsprekend dat je over de grens werkt, studeert of je vrije tijd doorbrengt, maar elkaar in noodsituaties helpen was dat in het verleden niet.

Gelukkig is er intussen veel geregeld, vaak in samenwerking met andere (nationale, federale, provinciale en gemeentelijke) overheden. Momenteel rijden per jaar zo'n 900 ziekenwagens de grens over om zo snel mogelijk adequate hulp te verlenen en in zo'n 300 gevallen helpen brandweerdiensten elkaar in geval van nood.

Zo kon EMRIC in 2020 een reële bijdrage leveren tot de strijd tegen corona, die ook in 2021 wordt voortgezet:

- het samenwerkingsverband vormt een verbinding tussen de crisiseenheden van de Euregio en geeft informatie over de situatie en de maatregelen in het buurland.
- Het houdt bovendien het aantal beschikbare intensive-carebedden in de EMR in het oog en coördineert, indien nodig, het vervoer van zwaar zieke COVID-19-patiënten van het ene EMR-ziekenhuis naar het andere.

EMRIC is ook leadpartner in het COVID-19-project PandEMRIC, dat dankzij COVID-19-Interreg-calls in het leven is geroepen. Onder punt 2.4. Interreg COVID-19-project PandEMRIC leest u meer over de activiteiten van het project.

EPICC

Ook het EPICC bleek tijdens de crisis een waardevolle grensoverschrijdende structuur. Zo kon men voor de grenscontroles in nauw overleg samenwerken aan de erkenning van certificaten, wederzijds begrip voor de regelgeving e.d.m. De daar verzamelde informatie kon dan via de EGTS aan het beleid worden doorgegeven, dat zo meer informatie had om te antwoorden op inhoudelijke vragen van de politie en/of de burgers en naar oplossingen te zoeken voor tijdens grenscontroles vastgestelde problemen.

GRENSINFOPUNTEN

Sinds de oprichting van het eerste GrensInfoPunt (GIP) in Aken-Eurode zijn de GIP's aanspreekpunten voor de meest verscheiden vragen van grenspondelaars en bedrijven tussen Duitsland, België en Nederland. In de nasleep van de COVID-19-pandemie werden het belang en de meerwaarde van de GrensInfoPunten nog eens duidelijk, vooral doordat zij hielpen de schade voor de grensoverschrijdende arbeidsmarkt te beperken. Daardoor hielpen zij immers ook om het concurrentievermogen en het vrije verkeer van personen in de Euregio in stand te houden.

De ervaring van de GIP's als praktijkgerichte kenniscentra voor vragen van grenspondelaars, vooral bij het opruimen van mobiliteitshindernissen, ligt aan de basis van een goed functionerende grensoverschrijdende arbeidsmarkt. Op deze basis ontwikkelen ze voortdurend een speciaal aanbod voor grenspondelaars en bedrijven, maar ook voor expats of inwoners van derde landen met als doel een laagdrempelige of barrièrevrije integratie in de Euregio mogelijk te maken, problemen te voorkomen en conflicten met overheidsinstanties te vermijden.

Dit aanbod werd in 2020 vooral digitaal aanzienlijk uitgebreid en zo werd de doelgroep nog heel wat ruimer. Dankzij het rechtstreekse advies van de GIP's, maar ook door de online ter beschikking ingestelde informatie, konden grenspondelaars en bedrijven in de regio hun werkzaamheden ook in deze moeilijke periode voortzetten. Ondanks het wegvallen van de spreekuren en de onmogelijkheid om persoonlijk advies te geven, steeg het aantal adviezen vergeleken met vorig jaar aanzienlijk, namelijk van net boven de 5.000 adviezen in Aken tot ruim 8.500 adviezen. Nog groter is de stijging van het gebruik van het online-aanbod met 1.061% tot

meer dan 100.000 individuele bezoekers in 2020 op de website van Aken en meer dan 1,23 miljoen op de supraregionale GIP-website. Ook voor 2021 tekent zich hier nog een flinke stijging af.

Bovendien dienden de GIP's tijdens de COVID-19-pandemie als bronnen van advies over de situatie van werknemers en bedrijven in de Euregio. Als tussenschakel tussen grenspondelaars en het beleid hebben de GrensInfoPunten tijdens de coronacrisis de politieke beslissingnemers voortdurend met rechtstreekse communicatie geholpen om het werkverkeer in de Euregio in stand te houden en zo grensoverschrijdende arbeidsplaatsen veilig te stellen. In rechtstreekse gesprekken tussen de partners, maar ook in nieuwe noodzakelijke organen zoals de Corona Task Force, introduceerden de GIP's de vragen en problemen, evenals een pragmatische en oplossingsgerichte visie op de dagelijkse beperkingen van bedrijven en grenspondelaars, in het politieke discours. Zo zorgden ze er mee voor dat de realiteit waarin de betrokkenen leven werd weerspiegeld in de politieke beslissingen en maatregelen. Voortbouwend op het succes van de adviezen dient deze communicatie bestendig te worden om de GIP's op lange termijn uit te bouwen tot rechtstreekse tussenschakels, waardoor men bij toekomstige politieke beslissingen ook rekening kan houden met de belangen van de bedrijven en de grenspondelaars.

Internationale samenwerking is de sleutel tot de ontwikkeling van een 360°-arbeidsmarkt. Uit de intense samenwerking met de partners aan alle drie kanten van de grens ontstaan synergie-effecten, die benut worden om de bedrijven in de Euregio te versterken en daardoor de EMR als vestigingsplaats voor bedrijven aantrekkelijker te maken. Daarmee ondersteunen de GIP's het behoud en de nieuwe creatie van arbeidsplaatsen op een internationaal niveau. Zo helpen zij de toekomstbestendigheid en de innovatiekracht van de Euregio veilig te stellen en deze te verenigen tot een economische eenheid.

euPREVENT

Het project COVID-19 (van 1 augustus 2020 tot 31 december 2021) werd door euPrevent opgericht om de ontwikkelingen in de drie betrokken EMR-landen te vergelijken. Aan de hand van twee testrondes en vragenlijsten bij proefpersonen en burgertoppen in de EMR wordt de verspreiding van COVID-19 in de EMR vastgelegd en de invloed van de toenmalige nationale beschermingsmaatregelen op de bevolking geanalyseerd.

De onderzoeksopdracht: GROS-Governance NRW-NL startte het coronaonderzoek (van 15 december 2020 tot 31 mei 2021) in de grensregio Noordrijn-Westfalen-Nederland (NRW-NL) en Belgisch Limburg op en voerde het uit onder leiding van euPrevent. Hierin werden de gevolgen van de verspreiding van het coronavirus in de grensregio's van Noordrijn-Westfalen en Nederland onderzocht. Door middel van analyses van de verspreiding van het virus in deze grensregio's en door vergelijking van de resultaten met nationale modellen moet dit project uitsluitsel geven over de relevantie van politieke maatregelen (bv. het sluiten van de grenzen) en in hoeverre die de verspreiding van het virus onder controle hielden.

— Interreg COVID-19-project: PandEMRIC

De verspreiding van COVID-19 heeft in 2020 grote gevolgen, ook voor de grensoverschrijdende samenwerking in de Euregio Maas-Rijn. Zo publiceerde Interreg Euregio Maas-Rijn een speciale COVID-oproep voor projecten in het kader van CRII+ (Coronavirus Response Investment Initiative Plus).

EMRIC nam het initiatief voor het project PandEMRIC. Naast alle EMRIC-partners (Provincie Limburg (B), Veiligheidsregio Zuid-Limburg, Städteregion Aachen, de stad Aken, de GGD Zuid-Limburg (NL), de Kreis Heinsberg, de FOD Binnenlandse Zaken Civiele Bescherming België en de Veiligheidsregio Limburg-Noord (NL)), die hier als aangesloten partners bij betrokken zijn, zijn de Euregio Maas-Rijn, de provincie Luik, de Duitstalige Gemeenschap van België, de MUMC+ en ITEM projectpartners. De naam PandEMRIC is samengesteld uit de woorden pandemie en EMRIC.

Het project loopt van 1 maart 2020 (met terugwerkende kracht) tot 31 augustus 2021.

Bij het begin van de COVID-19-uitbraak werd al gauw duidelijk dat het crisisbeleid vaak op nationaal niveau werd gevoerd. Dat men binnen de Euregio zou samenwerken was nog wel vanzelfsprekend, maar werd door de crisis bemoeilijkt. Bijgevolg ontstonden knelpunten in de grensregio's. Deze knelpunten waren nadelig voor de bewoners van de Euregio Maas-Rijn. Daarom heeft PandEMRIC tot doel de samenwerking binnen de Euregio te bevorderen.

PandEMRIC houdt zich onder meer bezig met het verbeteren van de communicatie met de burgers. Tijdens de eerste COVID-golf werden op nationaal niveau inreisbeperkingen ingevoerd om de verspreiding van het coronavirus te beperken. Voor de bewoners van de Euregio Maas-Rijn is het heel gewoon dat zij regelmatig

de grenzen oversteken. De maatregelen die door Nederland, Duitsland en België werden getroffen om de verspreiding van het coronavirus te voorkomen, zorgden dan ook vaak voor verwarring. EMRIC, ITEM en de Euregio Maas-Rijn zagen dat er meer duidelijkheid moest komen. Daarom werd besloten om in november 2020 de webtool 'Crossing Borders' op te zetten. Sinds 3 november 2020 heeft de webtool per maand gemiddeld 90.000 vragen van inwoners van de grensregio beantwoord. Dat bewijst enerzijds hoe groot de behoefte aan duidelijke en overzichtelijke informatie was, anderzijds toont het succes van de webtool de voordelen van een grensoverschrijdende samenwerking voor de inwoners aan.

In het begin van de pandemie is EMRIC begonnen met een lijst op te stellen van alle nationale/federale maatregelen in Nederland, Duitsland en België. Dat overzicht werd sinds het begin van de coronapandemie wijd verspreid binnen het EMRIC-netwerk. Toen het project PandEMRIC van start ging, hielp het ITEM bij de juridische analyse van de maatregelen. In het overzicht van de maatregelen vinden de lokale en regionale crisiseenheden welke maatregelen in de Euregio Maas-Rijn getroffen werden. Sedert de publicatie op de PandEMRIC-website in december 2020 telde het overzicht van de maatregelen bovendien al meer dan 50.000 bezoekers.

Naast de hierboven genoemde punten wil het project ook de informatie-uitwisseling tussen de regionale crisispartners in de Euregio Maas-Rijn verbeteren. Het opzetten van de al bestaande communicatielijnen en het opvoeren van de informatie-uitwisseling hebben geleid tot een meer gecoördineerde aanpak van de crisis.

PandEMRIC tracht ook de informatie-uitwisseling nog meer te verbeteren met behulp van internetgebaseerde tools. Het 'euregional early-warning and monitoring system' zal alle relevante informatie bevatten om de crisis te

kunnen beheersen. In de administratieve leertabel ziet u de crisismanagementsystemen in de drie landen aan de hand van een reeks crisisscenario's, zoals een pandemie. Dit instrument is hoofdzakelijk bedoeld voor hogere administratieve medewerkers, zoals burgemeesters, directeurs van veiligheidsregio's, Landräte en gouverneurs. Dankzij de webtoepassing voor aanvragen voor spoedeisende hulpverlening vanuit buurlanden kunnen mensen sneller gered worden.

In het kader van het project worden ook Server Fleet Management Systemen aan elkaar gekoppeld, zodat men bijvoorbeeld grensoverschrijdend een overzicht heeft van de beschikbaarheid van spoedeisende medische hulpverlening en medische intensive-caretransporten.

Bovendien wil PandEMRIC via verschillende studies leren van de eerste COVID-golf. Het ITEM heeft studies uitgevoerd, die onderzoek hebben verricht naar onder meer de juridische implicaties van spoedeisende medische hulpverlening en medische intensive-caretransporten en de reactie van de nationale/federale en regionale overheden op de COVID-19-uitbraak.

— Grensoverschrijdende coronawerkzaamheden van de EMR geprezen door de EU

Het werk van de EGTS werd ook buiten het werkdomein van deze organisatie opgemerkt. Zo werd de 'online tool' op verzoek van enkele landen en andere regio's eerst uitgebreid tot de hele grens tussen Noordrijn-Westfalen en Nederland, en later ook tot Luxemburg. Andere grensregio's, zoals de Grootregio en het Eurodistrict Pamina, hebben gevraagd of zij de tool ook voor hun grensregio mochten gebruiken.

Zowel de communicatie naar de burgers met de genoemde tool als de samenwerking tussen de crisismanagers kregen snel bekendheid. Zo werd naar aanleiding van verschillende gelegenheden aan de directie van de EGTS gevraagd om de samenwerking toe te lichten: tijdens de jaarlijkse algemene vergadering van de AEER (Association of European Border Regions - Vereniging van Europese Grensregio's), bij de Interfractiewerkgroep van het Europees Parlement door Europees parlementslid Anne Sander over grensoverschrijdende thema's ... Andere grensregio's verzochten de EGTS om daarna haar werkwijze toe te lichten in workshops, conferenties enz.

Daarnaast informeerde de EGTS de DG Regio bij talrijke gelegenheden over de problemen aan de grens

Daarnaast heeft het project tijdens de eerste golf bijgedragen tot de grensoverschrijdende bevoorrading met persoonlijke beschermingsmiddelen en tot het uitbouwen van testcapaciteit in de Duitstalige Gemeenschap.

Tot slot heeft het project ook een inventaris van betrouwbare leveranciers van persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) in de EMR opgesteld en een netwerk van in de EMR gevestigde fabrikanten van PBM opgezet om de productie van PBM in de EMR te versterken.

Tijdens het project werden twee online symposia gehouden, waarop sprekers uit de wetenschappelijke en de administratieve wereld en specialisten uit de praktijk discussieerden over de lessen die we uit de coronapandemie konden trekken. Tijdens deze symposia werd over verschillende onderwerpen gediscussieerd en werden ervaringen uitgewisseld.

en de ondersteuningsmogelijkheden voor de Europese Commissie. Dat heeft bijvoorbeeld bijgedragen tot de aanbeveling van de Europese Raad over het omgaan met grenzen tijdens de coronacrisis.

Er was dan ook vraag naar de erkende expertise van de EGTS, zowel bij de DG Home Affairs als tijdens een consultatie ter voorbereiding van een hervorming van het Schengengebied. Men wilde weten welke problemen de (gedeeltelijk) gesloten grenzen en inreisbeperkingen opleverden voor het leven van de mensen in een zo geïntegreerde grensregio. Men wilde deze inbreng gebruiken om het Schengenverdrag te evalueren en eventuele aanpassingen voor te stellen.

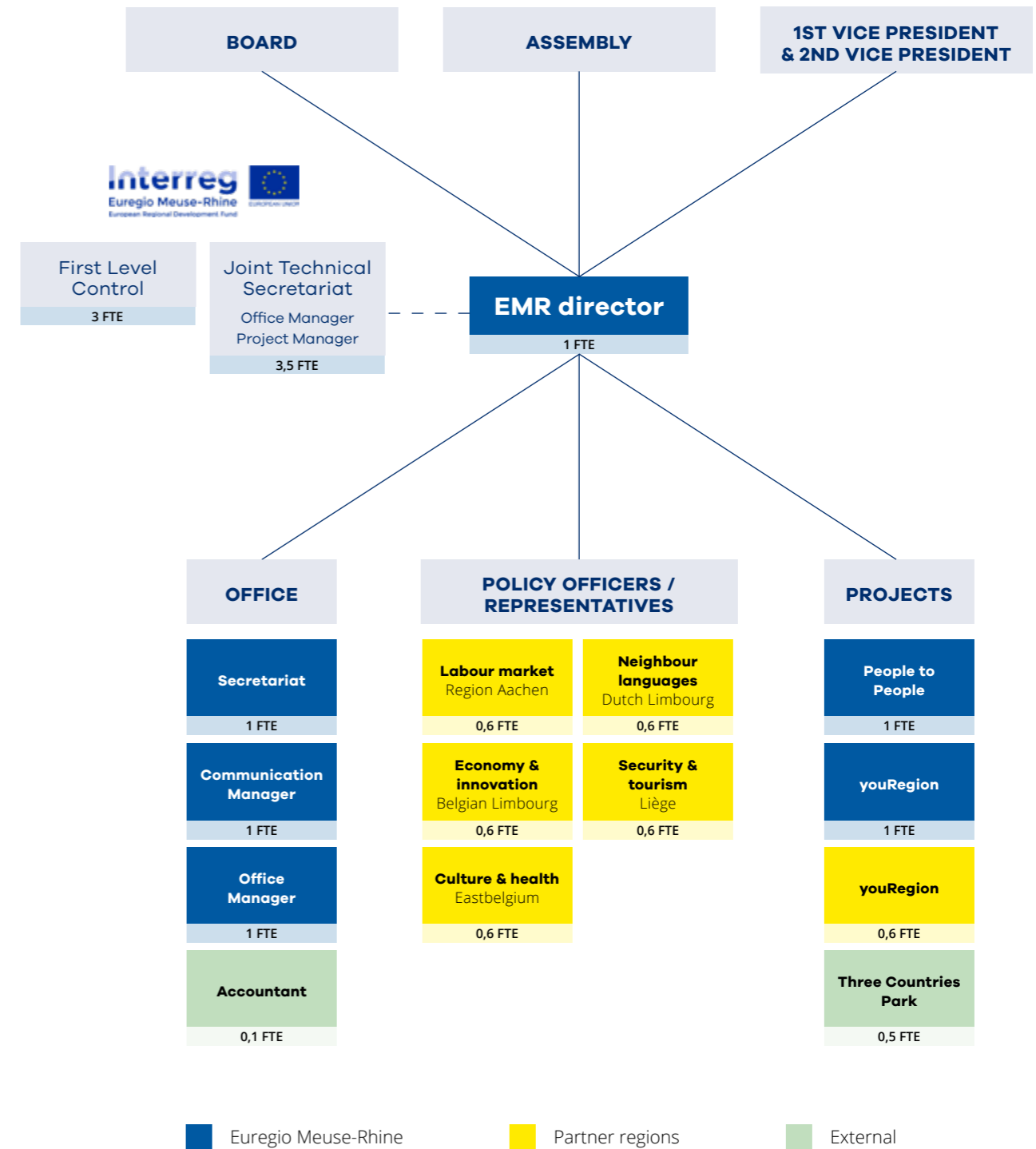
Na zoveel positieve weerklink besloot de EGTS mee te dingen naar de Sail of Papenburg Award, de prijs voor grensoverschrijdende samenwerking van de AEER. Hierbij werd de EGTS tweede. De eerste plaats ging naar het grensoverschrijdende ziekenhuis van Cerdanya en de derde plaats naar het Eurodistrict Pamina voor de gezamenlijke communicatiemaatregelen.

De themagebieden van de EGTS

3.1. — Nieuwe personeelsstructuur

3 — Verschillende themagebieden

ECONOMIE EN INNOVATIE

Een strategie voor een nieuw decennium

Op basis van de vaststellingen van het jaar 2019 kon begin 2020 een euregionale vergadering gepland worden om de strategie voor het nieuwe decennium voor te bereiden. Door de coronapandemie moest het werk daaraan onderbroken worden en werd een overschakeling op een virtueel concept uitgewerkt. Eind 2020 werd het werk aan de strategie weer opgenomen, en meer dan 45 actoren uit de vijf partnerregio's waren bereid om mee te werken aan de opstelling van een strategie voor economie en innovatie tegen eind 2021.

Samenwerking over de grenzen heen

In lijn met hun samenwerkingsovereenkomst hebben de NRW Bank, de Limburgse Investeringsmaatschappij LRM en de regionale ontwikkelingsmaatschappij voor Limburg LIOF de zogenaamde Start-Up Arena voorbereid. Daarin kunnen jonge bedrijven uit de EMR elkaar ontmoeten om een grensoverschrijdende samenwerking op te starten. De Start-up Arena zou in mei 2020 in het kader van het B2B-evenement 'Limburg Leads' plaatsvinden. Door de pandemie moest dit evenement echter uitgesteld worden tot oktober 2021.

Einstein-telescoop

Terwijl de beslissing over de vestigingsplaats van deze belangrijke Europese wetenschappelijke infrastructuur voor 2024 wordt verwacht, lopen ondertussen de belangrijke kaderprojecten E-TEST en ET2SME. E-TEST gaat een prototype bouwen om de technologie van de telescoop te bevestigen. Dat zal helpen om het optimale concept en de vestigingsplaats van de toekomstige Einstein-telescoop te bepalen. Hoewel het nog jaren zal duren voordat de Einstein-telescoop in gebruik wordt genomen, moet het project ET2SMEs deze tijd benutten om kmo's en startups in het uitgebreide EMR-gebied in staat te stellen om zoveel mogelijk nut te halen uit deze toekomstige installatie. De beide projecten bieden dus aan wetenschappelijke en onderzoeksinstellingen en bedrijven, inclusief kmo's uit de Euregio, mogelijkheden om hieraan deel te nemen.

Interreg V-A en Interreg VI-A

Terwijl de EGTS actief de specifieke oproep binnen Interreg V-A EMR voor energieprojecten steunt en relevante actoren bijeenbrengt, levert zij inzichten voor een nieuw Interreg VI-A EMR-project. Daarbij zal vooral gekeken worden naar administratieve vereenvoudiging, de belangrijke rol van de kmo's en de focus op effectiviteit en efficiëntie bij zogenaamde 'lighthouse'-projecten.

ARBEIDSMARKT

Een goed functionerende grensoverschrijdende arbeidsmarkt zonder belemmeringen is een van de centrale pijlers van het samenleven in grensregio's. Ook bij ons in de Euregio Maas-Rijn (EMR). Daarom heeft de EMR zich altijd al ingezet om de samenwerking tussen de institutionele partners te verdiepen en te versterken. Daarbij horen bv. de diensten voor arbeidsvoorziening in de partnerregio's, vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld en de (eu)regionale kamers van koophandel of de vakbonden, academische partners zoals het ITEM-instituut, maar ook de euregionale service-instellingen, zoals de GrensInfoPunten (GIP's) of de Service Grensoverschrijdende Arbeidsbemiddeling (SGA).

Deze samenwerking biedt niet alleen meerwaarde in goede tijden, maar is essentieel voor de grensoverschrijdende integratie: in 2020 heeft de COVID-19-pandemie in onze regio op een pijnlijke manier aangetoond hoe belangrijk een grensoverschrijdende samenwerking net in crisisperiodes is. Ondanks alle moeilijkheden en hindernissen werd hier – precies ook op het vlak van de grensoverschrijdende arbeidsmarkt – het werk van de partners en dat van het netwerk pragmatisch afgestemd op de dagelijkse realiteit en het welzijn van inwoners en ondernemingen in de regio.

Om inwoners te helpen concrete antwoorden te vinden op mobiliteitsvragen in de Euregio tijdens pandemie, heeft de EMR de webtool 'Crossing Borders' ontwikkeld, waarin de maatregelen en voorschriften die op een bepaald ogenblik in de partnerregio's gelden, overzichtelijk en begrijpelijk worden weergegeven. De partners op de arbeidsmarkt, meer bepaald de GIP's, hebben een belangrijke bijdrage geleverd om de feitelijke informatie in deze tool actueel te houden. Daarbij heeft het netwerk ook waardevolle deskundige ondersteuning geboden aan de politieke stakeholders van de Euregio, bv. in de euregionale Corona Task Force.

Zelfs al konden evenementen niet doorgaan en waren de gebruikelijke fysieke spreekuren en afspraken niet meer mogelijk, toch konden het advies en de bemiddeling voor de getroffen grenspondelaars en bedrijven worden voortgezet door oplossingsgericht gebruik te maken van digitale middelen. Het digitale aanbod voor informatie en diensten werd daarbij uitgebreid en ook in meerdere talen ter beschikking gesteld. Zo konden ook de samenwerking tussen de instellingen en het beheer van het netwerk en van financieringsprogramma's, zoals EaSI, gehandhaafd worden. Het EaSI-partnerschap bood ook hier rechtstreekse ondersteuning voor de

grensoverschrijdende samenwerking in de Euregio met maatregelen als de ITEM-studie over de grensoverschrijdende arbeidsmarkt tijdens corona. Bijgevolg kon ook het EURES-partnerschap in de grensregio's D-B-NL in 2020 verder zijn (trans-)euregionale doelstellingen nastreven. Deze steun zal nog tot eind 2021 doorlopen, aangepast aan de coronasituatie, en vanaf 2022 vervangen worden door ESF+.

Ondanks alle tegenslag kon in het kader van het INTERREG-VA-project youRegion ook een SGA in Kelmis opgericht worden. Met deze service van de dienst voor arbeidsvoorziening van de DG in België in samenwerking met de Duitse Agentur für Arbeit is het dienstenaanbod op de arbeidsmarkt in de Euregio nu uitgebreid met de eerste SGA aan de Duits-Belgische grens. Daardoor raakte het dienstenaanbod in de EMR nog sterker verweven. De uitbreiding van deze samenwerking stond daarom centraal in het overleg over de EMR2030-strategie, dat in 2020 wegens de pandemie alleen maar intern werd voorbereid. Ze zal in 2021 een zwaartepunt zijn van de activiteiten en de organisatie op lange termijn van de Euregio Maas-Rijn.

OPLEIDING EN ONDERWIJS

Begin maart 2020 kwamen actoren uit het onderwijs in de verschillende partnerregio's van de EMR bijeen in Maastricht. Ze discussieerden over bestaande en wenselijke samenwerkingsvormen, mogelijke financiële ondersteuning, bestaande structuren en de uitdagingen van grensoverschrijdend samenwerken. Dit was voor een deel een reactie op de *Border Orientation Paper* van de Europese Commissie. Het belang van een grensoverschrijdende samenwerking werd ruimschoots bevestigd tijdens de bijeenkomst. Een belangrijk gesprekstema waren de prioriteiten voor de toekomst, vooral met het oog op het uitwerken van de **Toekomststrategie EMR2030**.

In maart 2020 vond ook een eerste gespreksronde plaats over het creëren van een nieuw Interreg-project over buurtalen en interculturele competenties. In de loop van het jaar moesten nog vele andere (digitale) bijeenkomsten volgen, waarin het project verder vorm kon krijgen. Onder leiding van de EMR als leadpartner legden de partners in dit project doelstellingen en activiteiten vast, zoals bv. het stimuleren van leerlinguitwisselingen en schoolbezoeken, het geven van schoolkeurmerken, het bijebrengen van experts en leerkrachten, het ontwikkelen van een nieuw mBook voor aardrijkskunde, het centraal beschikbaar stellen van (digitale) lesmaterialen en het ontwikkelen van een digitaal leerlingenportfolio. Centraal in het project staat het creëren van een euregionaal centrum voor buurtalen en interculturele competenties, dat gekoppeld is aan het Bureau van de Euregio in Eupen. In november heeft de EMR de aanvraag voor dit project ingediend, dat de naam **EMRLingua** heeft gekregen.

Voor 2020 zijn ook middelen voorzien voor het Fonds voor grensoverschrijdende schooluitwisselingen en schoolbezoeken. Jammer genoeg konden de scholen vanwege de coronacrisis geen uitwisselingsprogramma's en schoolbezoeken meer organiseren (zie ook punt 2.1.).

De uitreiking van de **NXT TXT Awards** voor jonge auteurs uit de EMR kon gelukkig in 2020 doorgaan, maar moest vanwege de coronasituatie zonder internationale ontmoetingen en zonder groot publiek plaatsvinden. De winnaars van deze euregionale schrijfwedstrijd werden in december bekendgemaakt.

Ondanks de buitengewone omstandigheden reikte een jury van leerlingen van scholen uit de hele Euregio ook in 2020 de **Euregio Literatuurprijs voor scholieren** uit. In deze wedstrijd werden twee boeken van Duits-, Frans- en Nederlandstalige auteurs – in totaal zes boeken – ingediend. Deze werken waren ook beschikbaar in de twee andere talen van de Euregio. In 2020 ging de hoofdprijs naar de Keulse Mariana Leky met haar roman 'Vanuit hier zie je alles'.

Mariana Leky tijdens één van haar lezingen van haar roman 'Vanuit hier zie je alles'.
© EuregioKultur e.v.

CULTUUR

In maart 2020 werden in de Euregio Maas-Rijn de eerste nationale maatregelen tegen de gezondheids crisis als gevolg van het coronavirus genomen. Om de contacten en het besmettingsgevaar tegen te houden, werd door de lidstaten waar mogelijk in vele sectoren verplicht thuiswerken ingevoerd. Ook in de culturele en de cultureel-economische sector werden hele deelsectoren zoals musea, concertzalen, bioscopen, tentoonstellingen enz. gesloten en alle opvoeringen of bijeenkomsten verboden en vele grenzen gesloten.

Voor het sluiten van de grenzen heeft de grensoverschrijdende creatieve netwerken en projecten zwaar getroffen. Veel grensoverschrijdende projecten en evenementen moesten stopgezet, uitgesteld of online georganiseerd worden. Enkele voorbeelden:

Bij **Hello Creator Tour** werd de maand van het open Atelier in de EMR uitgesteld tot 2021. Kreativsonar (een onderscheiding voor creatieve professionals), dat samen met Saarland en Rijnland-Palts werd gehouden, en 'oh my goethe' (Duits-Franse uitwisseling van creatieve professionals), dat door het Goethe-Institut van Nancy werd georganiseerd, werden meermaals uitgesteld en uiteindelijk herwerkt tot online evenementen.

Bij **Very Contemporary** moesten de Wondertours (fietstochten tussen de verschillende partnermusea) worden stopgezet en, net als bij Open Art Sunday (Cultuurroute Weser-Göhl), moesten de tentoonstellingen stopgezet en online aangeboden worden. In de zomer werden de grenzen opnieuw geopend en waren rondleidingen en tentoonstellingen weer mogelijk, om dan in de herfst weer gesloten te worden.

Bij **Creative Hub Euregio** werden de twee speeddatings in de Euregio online gehouden. Dat gold ook voor de cursussen, "Hoe schrijf je een subsidiedossier?", "Residenties voor gastkunstenaars en hun marketing", "Het opstellen van een kunstportfolio" evenals de hele zomercursus "Build your professional artistic backbone" (Hoe bouw je als kunstenaar een professioneel netwerk uit?).

De opdrachten bleven weliswaar uit, de kosten schoten de hoogte in, aangezien alles opnieuw moest worden gepland en alles op digitaal moest worden overgeschakeld, en er was te weinig snel geld voor diegenen die het zwaarst getroffen waren. Toch kregen we enkele positieve reacties vanuit de culturele en creatieve economie.

Dankzij coronastudiebeurzen van de verschillende landen en regio's konden sommige kunstenaars of designers deze verplichte pauze gebruiken om zich te heroriënteren en nieuwe experimenten en procedures te ontwikkelen. Het online aanbod van Creative Hub Euregio heeft ervoor gezorgd dat zelfs mensen uit Lima zich informeerden over de Euregio en dat mensen uit Canada, Spanje en IJsland deelnamen aan de zomerschool; fotografen, communicatie-, social-media- en webdesigners en programmeurs hadden zelfs meer opdrachten door de gedwongen digitalisering.

TOERISME

Na bilaterale gesprekken met actoren uit de toeristische sector in de vijf partnerregio's, die in 2019 waren opgestart en begin 2020 werden voortgezet, moest in maart 2020 de eerste plenaire vergadering van de toeristische actoren uit de EMR georganiseerd worden om de EMR2030-strategie uit te werken. Doordat in maart tot een lockdown werd besloten, werden de in het begin van het jaar vastgelegde doelstellingen niet bereikt.

Het in 2019 opgestelde werkschema voor 2020 was vooral gericht op de oprichting van een strategische ondersteuningsgroep voor het toerisme. Die moest stimulansen bieden voor gesprekken, voor het opzetten van concrete grensoverschrijdende projecten met de klemtoon op grensoverschrijdend fietstoerisme en voor het ontwikkelen van innovatieve gezamenlijke grensoverschrijdende toeristische producten.

Tal van projecten die in het kader van het Interreg-platform liepen en die met grote belangstelling door de EMR werden gevolgd, zullen zeker kunnen bijdragen tot het bereiken van deze doelstellingen. Ondanks het moeilijke jaar 2020 konden deze projecten, namelijk Terra Mosana, Rando-M en Cycling Connect, worden voortgezet. De bereikte resultaten zullen ons in de nabije toekomst helpen om de ondersteuning van de toeristische sector weer nieuw leven in te blazen.

Ondanks de vele beperkingen van 2020, met inbegrip van de beperkte mobiliteit van de mensen, was al door

andere oorzaken een beginnende verandering in de toeristische gewoontes te merken: de klimaatverandering is begonnen, een verandering die zowel bij de aanbieders van een toeristisch aanbod als bij de gebruikers moet doordringen. Deze verschuiving naar een ecologisch verantwoord toerisme werd aanzienlijk versneld door de pandemie. In elk van onze partnerregio's zagen we een terugkeer naar een lokaler en zachter toerisme ('slow tourism'). Dat kwam in de zomer van 2020 volledig tot uiting, zoals bleek uit de enorme stijging van het aantal bezoeken door toeristen uit de dichtere omgeving van de toeristische trekpleisters.

Toen de sector weer mocht doorstarten, gaven de economische actoren met de hulp van de overheid blijk van vele nieuwe initiatieven, vindingrijkheid en fantasie om het lokale toerisme te stimuleren. Nu is het zaak om hen te helpen stand te houden.

Na enige aarzeling werden bovendien de bilaterale contacten weer opgenomen om de ontwikkeling van de EMR2030-strategie weer op gang te brengen.

Er wordt ook volop gewerkt aan het opzetten van een uitwisselingsplatform. De verantwoordelijken in de verschillende regio's van de EMR hebben er belang bij beproefde praktijken die tijdens de crisis werden toegepast uit te wisselen en de interesse van de burgers voor een meer lokaal gericht, milieuverantwoord en grensoverschrijdend toerisme te doen groeien.

GEZONDHEID

De kennis over de gevolgen van de pandemie in de regio's en de grensregio's met betrekking tot de verspreiding van het virus en hoe de bevolking omgaat met preventie-maatregelen is beperkt. Daarom en om kennisbestanden voor vergelijkingsdoeleinden aan te leggen, werden regionale en internationale onderzoeken opgestart (zie punt 2.3.4. Euregionale structuren bieden het crisismanagement meerwaarde – euPrevent).

Paneuropese reactie op de gevolgen van COVID-19 en toekomstige pandemieën en epidemieën (PE-RISCOPE) is een groots opgezet onderzoeksproject, waaraan een consortium van 32 Europese instellingen deelneemt, waarin uitgebreid de gevolgen van COVID-19, met inbegrip van de socio-economische gevolgen, de gevolgen voor de gezondheid en de gevolgen voor de gezondheidssystemen, worden onderzocht. Daarbij wordt een multidisciplinaire aanpak – klinisch en epidemiologisch, socio-economisch en politiek, statistisch en technologisch – gehanteerd. Het uiteindelijke doel van dit project bestaat erin oplossingen uit te werken en politieke richtlijnen ter beschikking te stellen om Europa voor te bereiden op toekomstige epidemie-uitbraken van grote omvang. De EMR neemt hieraan deel als geassocieerd partner via euPrevent.

Naast de COVID-projecten heeft de EMR in 2020 met euPrevent ook het project **Social Norms Approach (SNA)** (1 september 2018 tot 28 februari 2022) voortgezet. Studies tonen een zorgwekkend beeld van schadelijk gedrag bij jongeren en jongvolwassenen en bij senioren in de EMR voor wat betreft het gebruik van alcohol, cannabis, videogames en geneesmiddelen. Mensen zijn sociale wezens: om voor onszelf te bepalen wat 'normaal' is, kijken we eerst naar wat anderen doen. Door toelichting te geven bij het werkelijke gedrag van mensen in onze omgeving, moet het project SNA helpen het eigen gedrag duurzaam te veranderen. Het richt zich vooral tot jongeren (12-26 jaar) en senioren (55+) in de EMR.

De AVW werkt aan een toepassing voor grensoverschrijdende digitale ticketverkoop. © AVW

MOBILITEIT

In 2020 was oorspronkelijk de start voorzien van verschillende mobiliteitsprojecten, die grotendeels moesten worden uitgesteld door de coronapandemie. Voor andere projecten kon geen marketing gevoerd worden zoals voorzien.

In januari 2020 werd bijvoorbeeld het **euregionaal fiets-ticket** ingevoerd, waarmee je met één combinatieticket de trein en een selectie van buslijnen met de fiets kunt nemen. Ondanks de uitgestelde communicatiecampagne werden in 2020 760 tickets verkocht, wat erop wijst dat er zeker vraag is naar een dergelijk ticket.

De lancering van de **mobility-as-a-service-app in de provincie Limburg** moest ook uitgesteld worden. In 2020 werd in het kader van het project **easyConnect** een technologie voor grensoverschrijdende e-tickets ontwikkeld. In 2021 zal het eerste proefproject voor grensoverschrijdende ticketing tussen Aken en Maastricht van start gaan. In het kader van het proefproject zal het verstrekken van een op de ID gebaseerde barcode met de smartphone getest worden. In een volgende proefproject zal in 2022 de combinatie van het Duitse met het Nederlandse tarief getest worden.

Naast de ticketingprojecten werden talrijke thema's onderzocht, zoals bijvoorbeeld de studie van de NMBS over mogelijke internationale treinverbindingen, het overleg over de grensoverschrijdende tarifiering en verbeteringen op het vlak van informatie voor grensoverschrijdende passagiers.

VEILIGHEID

De diensten van EMRIC en EPICC werden zoals hierboven beschreven hoofdzakelijk gebruikt om de crisis te bestrijden. Desondanks moesten deze partners ook andere verplichtingen vervullen.

Zo heeft **EMRIC** zijn beleidsorganen verder opgeroepen om zich met de andere lopende zaken bezig te houden. Het gaat dan onder meer om het bijeenroepen van de N4-werkgroep, die op initiatief van het Nederlandse Ministerie voor Justitie en Veiligheid actoren langs de grens tussen Noordrijn-Westfalen en Nederland moet bijeenbrengen rond het thema reddingsdiensten. Daarbij werken de Veiligheidsregio's nauw samen met de **Bezirksregierungen**.

Daarnaast moeten de lopende projecten en procedures worden voortgezet. Voor het project **IKIC** (International Knowledge and Information Center in Public Safety) moest bestaande kennis in een onlinemodule geïntegreerd worden, zodat men bij de opleiding en bijscholing rekening kon houden met de grensoverschrijdende samenwerking. Bovendien moesten ze ook de samenwerking van de coördinatiecentra verder versterken en de opleidingskalender verder volgen.

Naast de werkzaamheden die te maken hadden met COVID zette het **EPICC** zijn activiteiten op het vlak van de analyse en uitwisseling van politiegegevens voort zoals gewoonlijk. Daarbij werd ook aan nieuwe samenwerkingsconcepten gewerkt, zoals gemengde patrouilles en andere hulpmiddelen.

Het **BES** (Bureau voor euregionale strafrechtelijke samenwerking) gebruikte de COVID-periode vooral om het bijscholingsaanbod te vergroten en de projectontwikkeling te versnellen. Zo kon men zich via het overgenomen project 'BES Practice' nog beter informeren en

bijscholen over het 'Europees onderzoeksbevel' (EOB), het 'Europees aanhoudingsbevel' (EAB) en andere rechtsinstrumenten. Ze hebben ook het project CIDaR, de euregionale zoekmachine voor Justitie, verder ontwikkeld. Dit project won eind 2020 de **National Privacy Award**, die aan minister Grapperhaus (Nederlands Ministerie van Justitie en Veiligheid) overhandigd werd.

In het **EURIEC** (Euregionaal Informatie- en Expertise Centrum) ging het werk zijn gewone gang, al was het onder moeilijke omstandigheden. Het werk aan de gevallen van de casuïstiek werd voortgezet en men trachtte de grensoverschrijdende administratieve werkwijze op lokale gevallen toe te passen. Daarbij werd ook de inventaris van juridische mogelijkheden enerzijds en van juridische barrières anderzijds verder uitgewerkt. Daarnaast werden talrijke actoren verder gesensibiliseerd over het proces en is men aan de toekomstplanning begonnen.

In het kader van het **project EMR-EYES** werd de samenwerking van de politie voortgezet en de synergieën met andere projecten zoals het project INSPECT versterkt. In 2020 sloot het project zijn veldlaboratorium in de Euregio en richtte het een bureau voor juridische ondersteuning op. Het opstarten van twee wetenschappelijke studies over de bestrijding van de georganiseerde misdaad werd ondanks het moeilijke jaar behouden. De werkgroepen boekten goede vooruitgang bij de grensoverschrijdende samenwerking met betrekking tot ANPR-camera's (automatische kentekenplaattherkenning) en in Luik werd besloten deze administratieve aanpak in de praktijk te brengen. Na een gewinningsfase werden de live evenementen vervangen door webinars – met een zeker succes. Daarom ziet het jaar 2021 er met een sterkere samenwerking tussen de vijf partnerregio's zeer veelbelovend en dynamisch uit.

DUURZAME ONTWIKKELING – HET DRIELANDENPARK

In 2020 werd de nieuwe samenwerkingsovereenkomst van het Drielandenpark van kracht. Ze wordt gecoördineerd door de EMR als leadpartner. Zo kon de samenwerking van het Drielandenpark ondanks de coronaproblemen de nieuwe fase 2020-2023 ingaan. In het eerste kwartaal moesten enkele evenementen worden afgezegd, bijvoorbeeld de workshop voor stakeholders over de EMR2030-strategie op het gebied van duurzame ontwikkeling of de werkgroep invasieve soorten. In de loop van het jaar werd dan voor alle vergaderingen en andere activiteiten overgeschakeld op online sessies.

Het zwaartepunt lag dit jaar expliciet op projectontwikkeling voor grensoverschrijdende groene infrastructuur. Daarom werden de verdere ontwikkeling van de euregionale GIS-viewers voor de integratie van geografische gegevens en andere activiteiten uitgesteld. Op basis van de aanbevelingen van de projectstudie 'Ruimte voor groene infrastructuur in het Drielandenpark' van 2019 werkte een werkgroep van het Drielandenpark de aanvraag van het project 'LIFE Blue-green Star' uit. In het project hebben tien partners uit de hele EMR zich verenigd rond het grensoverschrijdende deugdelijk beheer van de blauw-groene infrastructuur. Het project heeft tot doel de verbindingen langs drie stervormige assen, namelijk de Eifel-Ardenne- Kempencorridor, het Maasdal en het landbouwlandschap Börde (een strook lössgronden) te verbeteren. Bovendien wil men met een communicatie-campagne het brede publiek bewust maken van de waarde die ecosysteemdiensten en natuurlijke productiviteit creëren. In juli werd een beknopt projectvoorstel voor een totaalbedrag van meer dan 2 miljoen EUR met succes ingediend bij het Europese milieuprogramma LIFE. Het beknopte projectvoorstel kreeg een goede beoordeling van het beheerorgaan van LIFE en in november werd een volledige aanvraag toegelaten. Jammer genoeg werd het project, ondanks de aanvankelijke goede beoordeling, in 2021 geweigerd.

Een volgend succes van dit jaar was de voordracht van 3LP-projectleidster Anja Brüll tijdens de internationale conferentie 'Cross-border landscapes' van de European Council of Landscape Architecture Schools (ECLAS). Tijdens dit evenement, dat eigenlijk in de drie-landen regio Slowakije-Oostenrijk-Hongarije had moeten plaatsvinden en dat nu als videoconferentie werd gehouden, was het Drielandenpark het thema van de keynote. Terwijl veel regio's in Europa, zoals ook hier in de EMR, opnieuw met sluiting van de grenzen geconfronteerd werden, vertelde mevrouw Brüll in haar openingsvoordracht aan de hand van talrijke projectvoorbeelden van het 3LP

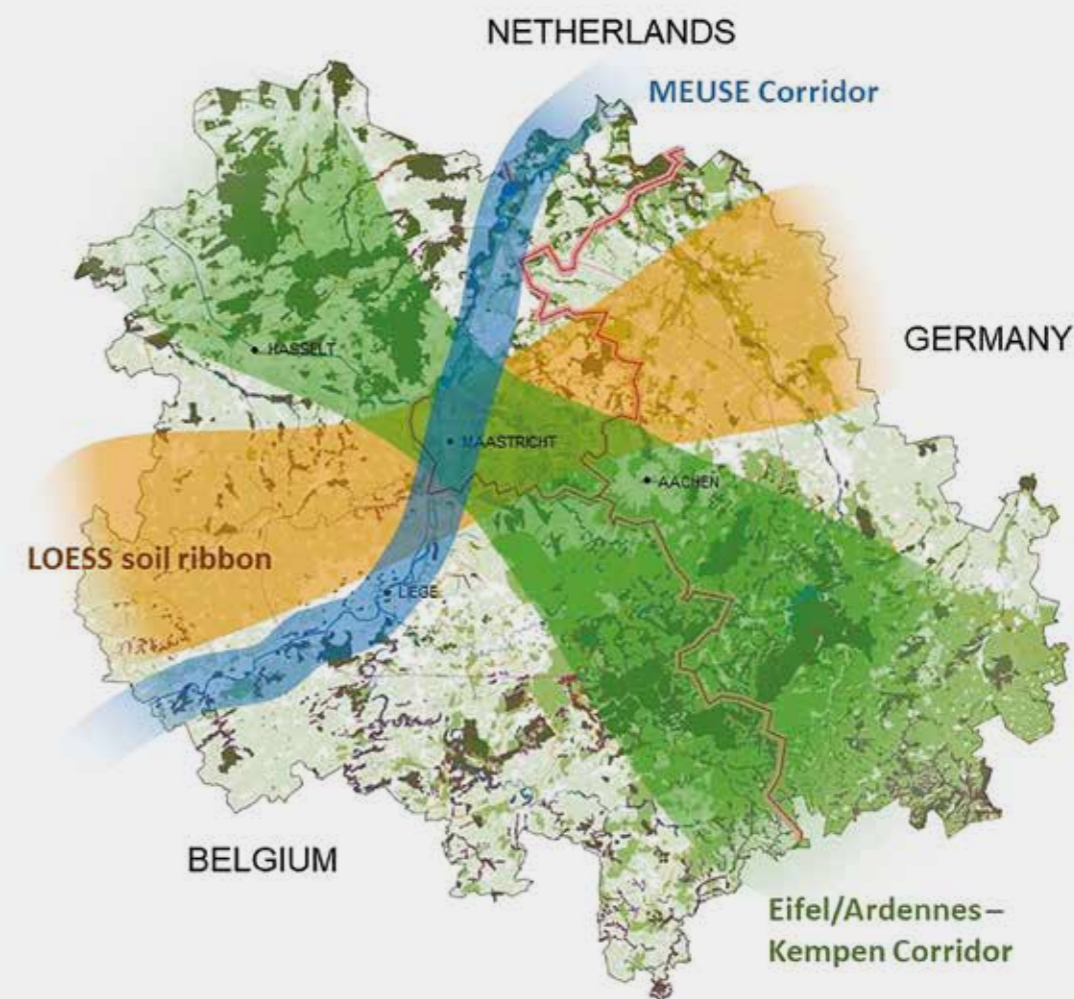
over haar jarenlange ervaring met grensoverschrijdende samenwerking. Het publiek van meer dan 200 toehoorders uit de hele wereld was duidelijk zeer geïnteresseerd en geïnspireerd. Het Drielandenpark werd geprezen als een pionier in Europa.

Voorts was het Drielandenpark actief op verschillende evenementen in de Euregio om contacten te leggen, te bemiddelen, processen in de partnerregio's grensoverschrijdend te begeleiden en aspecten van de Euregio bekend te maken bij een breder publiek:

- deelname aan het Krijtland-symposium over het ondergrondse landschap en het mijnbouwvergoed (Eijsden-Margraten, 29-1-2020)
- voordracht tijdens de MORO-workshop over grensoverschrijdend toezicht op de ruimtelijke ordening (Düsseldorf, 4-3-2020)
- deelname aan de discussie tijdens het Eifelforum over klimaat aanpassing aan de grens (Aken-Eupen, 9-9-2020)
- voordracht op de vorming van de Waalse CPDT als bijscholing van gemeentelijke urbanisatie adviseurs over de groene infrastructuur (Luik, 13-10-2020)
- deelname aan evenementen van het LEADER-project 'Duurzaam woonruimte plannen' (Oost-België) in het Interreg-project 'Woonmonitor' over duurzame stadsontwikkeling (EMR)
- deelname aan de openingsworkshop REVIERa over de structurele verandering in het Reinisches Revier (Aken, 6-10-2020)
- voordracht in de reeks 'Transforming City-Regions' aan de RWTH Aachen (Aken, 24-11-2020)
- lid van het begeleidend comité Landschaftscharta van het Natuurpark Hoge Venen-Eifel (Botrange)
- het leggen van contacten voor het initiatief 'grensoverschrijdend landschapspark Voeren' (België-Nederland)

Met de activiteiten in 2020 legde het 3LP verdere accenten om de transformatie tot een duurzame maatschappij in de Euregio Maas-Rijn mee te stimuleren.

Network of protected zones in the Euregio-Meuse Rhine with three corridor-axes to be restored

Source of map: PLURIS et al. Study „Space for green infrastructure in the Three-Countries Park“

© Drielandenpark

© Drielandenpark - De Blue-Green Star-werkgroep. Deze foto is genomen voor de coronavirus pandemie.

3.3. — EGTS 2.0

De gesprekken die al in 2019 gestart waren, werden in 2020 voortgezet, en met succes! Eind 2020 lagen de contracten die de MAHHL+-steden en de AG Charlemagne met de EGTS Euregio Maas-Rijn zouden verbinden op tafel.

Deze verbinding werd lang en nauwgezet gepland en moet alle betrokkenen meerwaarde bieden: dankzij de overheden op verschillende niveaus (EGTS op regionaal,

nationaal en Europees niveau, MAHHL+ op lokaal niveau en AG Charlemagne op lokaal en regionaal niveau) worden veel sneller synergieën en belemmeringen aan het licht gebracht, die dan door iedereen benut of aangepakt kunnen worden.

— Communicatie

3.4.

In maart 2020, tijdens een eerste analyse van de stand van zaken met betrekking tot de vroegere communicatiewerkzaamheden, werd vastgesteld dat weliswaar met enkele kanalen werd gewerkt, maar zonder dat daar een duidelijke strategie achter zat. Dus was het doel van de activiteiten in 2020, naast het informeren tijdens de coronapandemie, de verschillende kanalen te analyseren, op elkaar af te stemmen en in het algemeen op te waarderen.

Pers

Tot dusver werden persberichten verstuurd en bestond er een kwantitatieve basisstatistiek van de verschenen artikelen, maar die omvatte niet de hele pers in de Euregio. Bovendien kun je niet uit cijfers alleen besluiten of de artikelen positief of negatief waren, of de Euregio Maas-Rijn slechts genoemd werd of dat het om een

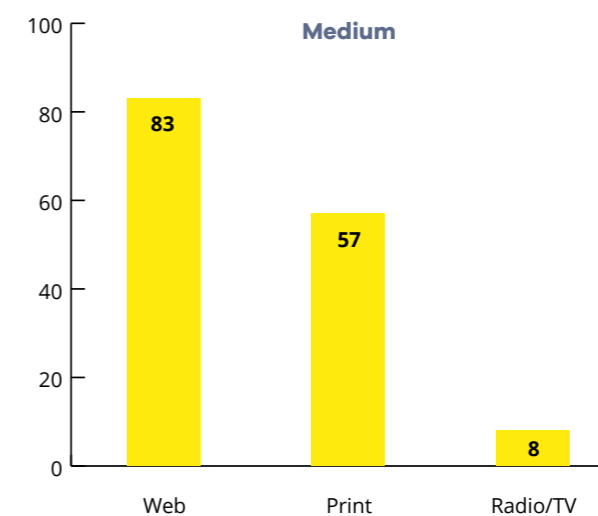
project van de EMR ging. Dat is dus allemaal informatie die verloren gaat bij een puur kwantitatief onderzoek. Er was geen abonnement op een professionele **mediascreening**, zodat er ook geen kwalitatieve statistieken of maandelijkse persoverzichten konden worden opgesteld.

- In mei 2020 werd een jaarabonnement genomen bij het Belgische bedrijf Auxipress, dat niet alleen de Belgische, maar ook de Nederlandse en de Duitse pers doorzoekt op basis van vaste zoektermen.
- Er werd een eerste jaarstatistiek voor 2020 opgesteld.

Bovendien was de **perslijst** waarmee we werkten onvolledig en verouderd. Die werd dus volledig herwerkt.

Hierbij de belangrijkste cijfers uit de statistiek voor 2020:

Quantitatief persresultaten 2020

Voor informatie over het persbereik dat uitsluitend met corona te maken heeft, zie punt 2.2.

Website

De website van de EMR werd in 2019 vernieuwd. Er moesten echter nog bepaalde aspecten, zoals kleine foutjes, in orde gebracht worden.

- De verschillende taalversies werden volledig nagelezen en kleine foutjes, zoals foute hyperlinks, werden gecorrigeerd.
- Het hoofdmenu werd met één tab uitgebreid: 'Downloads'. In deze sectie kunnen de gebruikers alle publicaties van de EMR en cijfers en studies vinden. Zij verhoogt daardoor ook de transparantie van de EMR.
- Er werd een Engelstalige versie van de website gemaakt, zodat de soms ook internationale gebruikers van de EMR-website deze volledig zouden begrijpen.

Dat draagt ook bij tot een betere verspreiding van dit werk van de EMR op internationaal niveau.

Facebook

Dit sociale medium werd tot nu toe uitsluitend gebruikt om reclame te maken voor evenementen en projecten van de EMR. Het potentieel van deze tool werd dus niet helemaal benut.

- Er werd een publicatieplan opgesteld, waarin je de verschillende thema's van de EMR kunt onderscheiden en plannen.
- De statistieken van de Facebookpagina van de EMR werden geanalyseerd en in de planning verwerkt.
- Sinds maart 2020 worden nu elke maand statistieken van de pagina aangemaakt om de strategie, indien nodig, te kunnen aanpassen.

03/2019 - 12/2019 03/2020 - 12/2020

Abonnee groei Abonnee groei
55 246

Abonnees 12/2019 Abonnees 12/2020
404 650

Je ziet goed de stijging van het aantal abonnees op de Facebookpagina en het gemiddelde bereik (aantal weergaven) van een individueel bericht.

Ook bij Facebook zie je een zeer grote belangstelling voor informatie over ons werk tijdens de pandemie. Deze cijfers worden onder punt 2.2. toegelicht.

Publicaties

Er werden al verschillende publicaties samengesteld om informatie te geven over de EMR.

Onder meer **omwille van de transparantie** was het echter zinvol om een **jaarverslag** te publiceren.

- Er werd een jaarverslag voor 2019 gepubliceerd. Het jaarverslag is nu een vast onderdeel van de communicatiestrategie.
- De komende jaren zullen nog meer publicaties (bv. over de EMR2030-strategie) volgen.

Conclusie

Ondanks de pandemie werd in 2020 de koers voor een doeltreffendere communicatie vastgelegd. De vermelde cijfers tonen aan dat de communicatie van de EMR nu goed in elkaar steekt.

3.5 — Financieel verslag 2020

Inkomsten

Bijdragen van de partnerregio's	560.000
Bijdragen uit projecten	171.000
Andere inkomsten	7.000
	728.000

Uitgaven

Evenementen, activiteiten en vergaderingen	51.000
Projecten, waaronder Kleine euregionale projecten en euregionale schooluitwisselingen en schoolbezoeken	262.000
Partnerschappen	17.000
Personeelskosten	228.000
Communicatie	18.000
Andere algemene kosten	63.000
	639.000

Resultaat 2020

Eigen bijdrage EMRLingua 2021 – 2023	70.000
Saldo 2020	19.000

Het resultaat voor 2020 is hoofdzakelijk toe te schrijven aan niet uitgegeven kosten voor evenementen, activiteiten en vergaderingen die voor 2020 begroot waren en die niet hebben plaatsgevonden als gevolg van COVID-19.

Eveneens door de bovengenoemde situatie en door besparingen met het oog op een eigen bijdrage tot

Interreg-EMR-projecten (EMRLingua) sloot de EGTS het jaar 2020 met een positief saldo van 89.000 EUR af. 70.000 EUR van dit saldo werd gereserveerd als eigen bijdrage tot EMRLingua. De resterende 19.000 EUR werden toegevoegd aan de algemene reserve.

EMR2030-strategie: De werkgroep 'Ondervijis en opleiding' is in Maastricht bijeengekomen. Deze foto is genomen voor de coronavirus-pandemie. © EGTS EMR

36

— EMR2030-strategie

Na een geslaagde start van de verschillende werkgroepen in februari 2020 moesten de werkzaamheden aan de EMR2030-strategie volledig stilgelegd worden.

De EGTS kon het werk aan dit project inderdaad onmogelijk vóór 2021 weer aanvatten.

In 2021 mochten de resterende werkgroepen hun werk doen en de strategie wordt volop uitgeschreven, zodat we kunnen verwachten dat de strategie eind 2021 afgerond is en aan de EGTS-organen kan worden voorgesteld.

— EMR-projecten

PEOPLE TO PEOPLE

De vierde projectoproep, die tot doel had financiële steun voor 'marketing en communicatie' aan kleine microprojecten te verstrekken, stond tot half februari 2020 open. Er werden vier subsidieaanvragen ingediend, en er werd nagegaan of zij in aanmerking kwamen voor subsidiëring. Tijdens de feedbackfase werd samen met de aanvragers rekening gehouden met de aanpassing van de activiteiten aan de coronasituatie. Uiteindelijk besloot de vergadering van de EGTS in juli 2020 dat twee van deze aanvragen niet aanvaardbaar waren, één ervan werd geweigerd en de subsidieaanvraag 'Euregionale Vrijetijdsagenda' werd goedgekeurd en krijgt een EFRE-subsidie van 34.132,50 EUR.

Vanwege de ingrijpende coronamaatregelen sinds maart 2020 verleende Interreg aan het kaderproject PtoP – net als aan andere lopende Interreg V EMR-projecten – een COVID-verlenging van 6 maanden (tot eind september 2021).

Dat gaf voor de projectleiding PtoP bij de EMR de doorslag om eveneens een COVID-verlenging voor de lopende microprojecten te kunnen toestaan. Want de coronacrisis had invloed op het vermogen van de kleinere projectpartners om de grensoverschrijdende microprojecten binnen de oorspronkelijk vastgelegde termijn uit te voeren, vooral waar het cultuur en uitwisselingen betrof.

Lopende microprojecten als 'Natural Parc Achievements', 'Cut4TheJob', '1945' en 'Grenzeloos Grind' kregen nu meer tijd om de voorziene activiteiten te realiseren.

Tegen eind 2020 werd gezocht naar oplossingen om de nog beschikbare, overblijvende EFRE-gelden van de PtoP subsidies helemaal te benutten voor microprojecten. Daartoe werd begin 2021 een diepgaande analyse van het kaderproject (budget en doelstellingen) overwogen met het oog op nog een laatste projectoproep

youREGION Verlenging van het project

Toen Interreg zonder bureaucratische rompslomp een verlenging van het project met zes maanden tot eind november 2021 wegens corona had toegestaan, werd samen met de partners besloten opnieuw een aanvraag in te dienen voor verlenging tot eind mei 2022. Dit verzoek werd door Interreg ingewilligd, zodat het project tot eind mei 2022 zal doorlopen.

Samenwerking tussen de SGA's

Het project stond in 2020 borg voor de duurzame samenwerking tussen de „Servicepunten Grensoverschrijdende Arbeidsmiddeling“ (SGA's) in de Euregio Maas-Rijn en hun financiering. De SGA's werken nu veel meer samen. Er werden regelmatig (digitale) workshops over werken in het buurland aangeboden. Daarnaast begonnen de SGA's gezamenlijk te communiceren.

Overschakeling op een digitaal aanbod

Aangezien vele evenementen niet fysiek konden plaatsvinden, werd een veel groter digitaal aanbod uitgewerkt. Adviezen en informatievergaderingen voor grensarbeiders en grensoverschrijdende werkgevers en voor zelfstandigen en uitoefenaars van een vrij beroep vonden allemaal digitaal plaats. Ook evenementen voor internationale nieuwkomers en hun partner op het gebied van 'Dual Career' verliepen via videoconferentie.

CROSSQUALITY

Onder leiding van het ITEM van de Universiteit van Maastricht kon het project Crossquality in 2020 uitgewerkt en ingediend worden. De EGTS EMR steunt het project met public relations en met de verspreiding van de resultaten op EU-niveau.

Dit project, dat van maart 2021 tot september 2022 zal lopen, gaat over een totaalbedrag van 176.949,75 EUR, waarvan 150.058,37 EUR EFRE-subsidies zijn.

Het doel van het project, dat alle universiteiten van de Euregio Maas-Rijn als partners bijeenbrengt, is om onderzoek te verrichten naar kwalitatieve indicatoren voor de evaluatie van INTERREG EMR-projecten, zodat de evaluatie van INTERREG-projecten niet uitsluitend op kwantitatieve aspecten berust.

Afhankelijk van de resultaten kunnen de indicatoren al in de volgende programmaperiode INTERREG VI gebruikt worden.

3.8. — Top Events

Ook al was 2020 door de pandemie geen jaar met grote evenementen, toch mogen we de volgende gebeurtenis niet vergeten:

Een ICE-trein werd naar de 'Euregio Maas-Rijn' vernoemd

In februari 2020 kreeg een nieuwe ICE de naam 'Euregio Maas-Rijn'. Deze exprestrein rijdt sinds die dag over en weer tussen Keulen en Brussel.

Hij werd gedoopt door de heer Armin Laschet, minister-president van de deelstaat Noordrijn-Westfalen, de heer Oliver Paasch, minister-president van de Duitstalige Gemeenschap van België, de heer Theo Bovens, commissaris van de Koning van de provincie Nederlands Limburg en Ronald Pofalla, lid van de raad van bestuur van DB voor infrastructuur.

Deze naamgeving is een mooie erkenning van de EGTS Euregio Maas-Rijn en ze toont aan dat onze inspanningen voor grensoverschrijdende mobiliteit niet alleen gezien, maar ook gewaardeerd worden.

Van links naar rechts: de heer Oliver Paasch, de heer Armin Laschet, de heer Ronald Pofalla en de heer Theo Bovens. © Serge Heinen

